

Direktionens beretning

- til det ordinære fællesrådsmøde, torsdag den 29. september 2022 på A. P. Møller Skolen

Prinsesse Benedikte på besøg på øen Sild og i Flensborg.

Lejrskolen Vesterled bliver overtaget af Skoleforeningen. I 2022 fejrer stedet 75 års fødselsdag.

Skoleelever i Sydslesvig demonstrerer imod Ruslands krig i Ukraine.

Pædagogmedhjælpere starter på deres nye efteruddannelse.

Ny læringsgruppe for tilflyttede børn besluttet.

INDHOLD

Direktionens beretning til det ordinære Fællesrådsmøde.....	3
<i>ved direktør Lars Kofoed-Jensen</i>	
Dagtilbudsområdet	5
Skole- og Gymnasieområdet	10
Kurser og pædagogiske arrangementer	19
Center for Undervisningsmidler (CfU), Pædagogisk-Psykologisk Rådgivning (PPR) og Rejsekontoret.....	21
Personalekontoret.....	31
Beretning arbejdsmiljø.....	32
IT i Skoleforeningen.....	34
Teknisk Afdeling	35
Økonomiafdelingen.....	38
Skoleforeningens økonomi.....	39
Dansk Voksenundervisning i Sydslesvig	41
<i>ved sekretær Louise Andresen-Gildberg</i>	
Ladelund Ungdomsskole	43
<i>ved forstander Tore Bock</i>	
Ungdomskollegiet	44
<i>ved forstander Allan Pedersen</i>	
Jaruplund Højskole.....	45
<i>ved forstander Karsten B. Dressø</i>	
Christianslyst.....	48

DIREKTIONENS BERETNING TIL DET ORDINÆRE FÆLLESRÅDSMØDE

ved direktør Lars Kofoed-Jensen

Finansåret 2021 endte – i lighed med 2021 – langt bedre end forventet. Også i 2021 var Corona en årsag til dette, men slet ikke i samme omfang som året før, hvilket bl.a. kunne ses på forbruget til pædagog- og lærerlønninger, der i 2020 lå under budgettet, mens det i 2021 lå noget over budgettet. Kun udgifterne til befordring lå fortsat under budgettet og viste altså den nedsatte aktivitet pga. Corona. Men tilskud til såvel dagtilbuds- som skoledrift overtraf alle forventninger, og heri ligger i al sin enkelthed hovedforklaringen på at overskuddet var 3,5 mio. € over forventningen.

På baggrund af to års overskud fik vi ikke en forhøjelse af Sydslesvigudvalgets tilskud for 2022, men meget er sket siden det optimistiske efterår 2021, så der hersker stor usikkerhed om situationen de kommende år. Vi ser allerede en meget høj inflation og dele af den vil også slå igennem på lønninger og personaleomkostninger, der jo er langt størstedelen af vort budget. Slesvig-Holsten har bebudet en vis forhøjelse af skoletilskud nemlig ca. 3 % - men de udgør under en tredjedel af vore indtægter selvom de nærmer sig det tilskud vi får fra Sydslesvigudvalget, så vi er meget afhængige af at andre indtægter stiger tilsvarende i en tid hvor inflationen ligger endog langt over dette niveau.

Men i en tid hvor verdensøkonomien er hårdt ramt pga. Corona og nu også krigen i Ukraine, kan vi ikke forvente at forblive uberørte. Også Skoleforeningen må forvente en årrække med økonomisk stilstand, ja med sparekrav – også ud over de besparelser vi i lighed med andre skal bestræbe os på inden for energiområdet.

De fortsatte digitaliseringsanskaffelser under skoleprogrammet DigitalPakt gav ekstra indtægter, men også tilsvarende ekstra udgifter. Programmet løber frem til 2023 – og så håber vi, at der kommer et nyt program, for denne proces er langt fra afsluttet, ja på visse måder står vi stadig i starthullerne, fordi lange leveringstider konstant sætter grænser for de næste skridt. Mange skoler vil dog have oplevet en opgradering af såvel internet som udstyr, så vi står ikke stille.

Skoleforeningens arbejde med justering af vedtægterne nærmer sig sin afslutning. På møder op til Fællesrådsmødet drøftes de og på selve mødet kommer Vedtægtsudvalget og beder om foreløbige tilkendegivelser inden det endelig forslag sættes til afstemning i november og december.

Mindretallets arbejde med strukturdebatten har været meget påvirket af Corona. På den ene side har det trukket debatten ud, så mange er trætte og vil have en afslutning – på den anden side har debatten nærmest ikke fundet sted andet end blandt foreningernes politiske ledelser. Basis har ikke været meget på banen – måske fordi struktur i sig selv ikke interesserer basis. For basis handler det nok meget mere om hverdagen end om struktur. Fællesrådet – som er Skoleforeningens repræsentation af basis - skal nu give Styrelsen et mandat til det videre arbejde.

Skoleforeningen har gennemført en trivselsundersøgelse blandt medarbejderne med særligt henblik på Corona. Vi er stadig i bearbejdningsfasen af de indkomne data, men de foreløbige resultater er ikke overraskende. Nogle positive ting har vi lært, som vi skal tage med videre, men Coronatiden har slidt på såvel fysisk helbred som mentalt velbefindende. Der er flere tegn på udmattelse og manglende overskud i hverdagen. Vi kan jo ikke bare sætte al udvikling i stå, lukke institutionerne og holde fri, indtil vi er ovenpå igen - og de samme tegn ses jo overalt i samfundet – men vi skal tænke over, hvordan vi kan hjælpe hinanden tilbage til en hverdag i bedre balance.

Coronatiden har sat mange ting i stå og gjort fokus på at kunne opretholde drift til vigtigste punkt – noget som normalt anses for en selvfølge. Alligevel har der været og er der pædagogiske indsatsområder, som I kan læse mere om på de følgende sider.

Jeg vil gerne på direktionens og egne vegne sige tak til alle – ansatte, forældre, børn og unge – i vores system. De sidste to år sluttede jeg af med at ønske for os alle, at vi snart må få mere af den gode hverdag igen. Det ønske bliver jeg – der i den grad holder af hverdagen – nødt til at gentage i år. Jeg håber for os alle, at vi kommer lettere gennem vinteren end de sidste to år. Vi trænger alle til det – men især alle vore børn og unge trænger til den normalitet, som er bagtæppet for vigtig menneskelig udvikling i den helt særlige periode af vores liv, som barndom og ungdom udgør.

DAGTILBUDDSOMRÅDET

BØRNETAL I DAGTILBUD

Samlet børnetal i dagtilbuddene (årligt gennemsnit – for 2022 vises tallet fra juni måned):

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Juni 2022
2.088	2.088	2.115	2.211	2.288	2.399	2.487	2.570	2.589	2.563	2.747

Deraf antal vuggestuebørn (årligt gennemsnit – for 2022 vises tallet fra juni måned):

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Juni 2022
138	151	227	317	376	463	506	525	520	565	519

Antallet af børn, der har været på Hjerpsted Feriekoloni, har siden 2012 udviklet sig på følgende måde:

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
804	843	835	869	849	815	843	759	0	300	711

Antallet af børn, der modtager tilbuddet om forlænget åbningstid, har siden 2015/2016 udviklet sig på følgende måde (status juni 2022):

2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
664	849	966	1.035	1.014	1.045	1.039

OM NOGLE GRUPPEUDVIDELSER OG FLERE, SOM ER PÅ VEJ

På dagtilbudsområdet er vi i fuld gang med at udvide pladser på 0-3 årsområdet. Det gør vi blandt andet ved at omdanne flere børnehavegrupper til såkaldte aldersintegrerede grupper. På den måde bliver det muligt at optage børn i én gruppe, som både er 3-6 år samt i alderen 1-3 år. Gruppetypen er en relevant fleksibel model, men selve omdannelsen medfører trods alt også noget ombygningsarbejde, som blandt andet indebærer installering af et mindre wc, anskaffelse af krybber eller senge og et egnet udendørsområde, hvor de små får mulighed for at sove i læ. Desværre er ikke alle vores huse bygningsmæssigt egnede til den slags omdannelser, da selve grupperummet, toiletforhold, garderobe- og soveområdet skal ligge tæt på hinanden. Der, hvor vi kan omdanne grupperne er dagtilbuddene Kiel Pries, Ingridhjemmet og Husum.

Harreslevløkke Daginstitution har fået en tilbygning, som rummer i alt 39 nye pladser og også her har vi tilgodeset den ene gruppe som en aldersintegreret gruppe for løbende at være rustet til forældrenes behov.

Vi vil også gerne nævne, at Sild Danske Børnehave er ved at etablere en naturgruppe og venter på, at en nyindkøbt cirkusvogn lige om lidt kommer over til øen og bliver til en naturvogn for op til 16 børn i skønne Kejtum. Yderligere har vi Humtrup Børnehave, som får etableret en gruppe i en tidligere skolebygning, som nu står tom efter at skolen er rykket ind i deres nye lokaler i Vimmersbøl. Selvom vi efterhånden har over 650 vuggestuepladser viser behovet, at vi må fortsætte *etableringsrejsen* for at få endnu flere pladser for vores mindste. Det ser vi frem til.

OM KVALITET I DAGTILBUD – OG HVORDAN ORIENTERING, STRUKTUR, PROCES OG RESULTAT SPILLER SAMMEN

Forskning i kvalitet og begrebet kvalitet som helhed er stadig nyt på dagtilbudsområdet. Der findes efterhånden en bred vifte af undersøgelsesmaterialer, der har sat spor i at komme kvalitetsbegrebet i dagtilbud nærmere. Ikke mindst vi, som Skoleforening, har i årene 2018 – 2021 selv bidraget til at undersøge i mindretallets dagtilbud, hvordan den gode kvalitet opleves og, hvordan den bliver synlig i praksis.

Grundlæggende kan opmærksomheden på ”den gode kvalitet i dagtilbud” både iagttages i Danmark som i landet Slesvig-Holsten. Sidstnævnte finder sit udgangspunkt i en ny tysk dagtilbudslov (*Kindertagesförderungsgesetz*), som siden 2021 er gældende i landet.

Ifølge dansk dagtilbudslov er kvalitet i dagtilbud, når alle børn oplever et omsorgsfuldt og trygt udviklingsmiljø, hvor børn trives og deltager aktivt i stimulerende læringsmiljøer og fællesskaber.

Tysk dagtilbudslov beskriver kvaliteten jf. § 19 (KiTaG) på følgende måde:

”Die Kinder sind unter dem Aspekt der Ganzheitlichkeit zu betreuen, zu erziehen und zu bilden. Dies geschieht vor allem durch die Förderung der individuellen Selbst-, Sozial- und Lernkompetenz und orientiert sich an dem jeweiligen Entwicklungsstand des Kindes.” ...”die Kinder werden angeregt sich aktiv zu beteiligen...”

Vi kan dermed iagttage et forholdsvis bredt kvalitetsbegreb, der omtaler indikatorer som udvikling, læring, det enkelte barns personlighed, medinddragelse, det særlige og fællesskabet, som betegnende for ”den gode kvalitet”.

Men fælles for beskrivelserne af kvalitetselementernes indhold peger summen af undersøgelsesernes genstande på fire delelementer som er betydningsfulde for kvaliteten i vores dagtilbud:

- **Orienteringskvaliteten** handler om spørgsmålet – ”ud fra hvad orienterer vi os?” og tager udgangspunkt i børns rettigheder, dannelse, ligestilling og demokrati og om den voksnes ansvar for at støtte, guide og udfordre børnene, hvad enten der er tale om leg, planlagte aktiviteter, rutiner eller spontant opståede situationer.
- **Strukturel kvalitet** handler om spørgsmålet – ”ud fra hvilke forudsætninger handler vi?” og tager udgangspunkt i tilrettelæggelse af de rummelige legeforhold, rammer, normeringer, gruppestørrelser og organisering.
- **Proceskvalitet** handler om spørgsmålet – ”hvordan er vi sammen om noget?” og har fokus på, hvordan de voksne er sammen med børnene, hvordan legen fungerer som en ramme for børnenes sociale fællesskaber og, hvordan børnene lærer i det hele taget af hverdagen.
- **Resultat kvalitet** handler om spørgsmålet – ”hvordan resultater af målrettede processer påvirker alle aktører?” og har helt overordnet fokus på børns sociale kompetencer og færdigheder samt et sundt selvværd og om de ”gode” forventninger til livet.

PÅ VEJ – MOD FÆLLES SPROG OM KVALITET I DAGTILBUD

Opsamlingen af kvalitetsresultaterne tilbyder, at vi bevæger os tættere mod et fælles sprog, når vi taler om kvalitet i dagtilbud. Et fælles sprog, som byder ind med en samlet analytisk ramme, som dermed understøtter det enkelte dagtilbud i kommende evalueringsprocesser inden for egne lærings- og udviklingsmiljøer.

OM LEDERKONFERENCEN OG SKRIFTLIGE EVALUERINGER

"Det var skønt at være sammen med netværket (og alle de andre) - meget god understøttelse, hvad evalueringsredskaber angår. God stemning på trods af, at de fleste er ret udkørte. Rette indhold og det rigtige tidspunkt!! TAAAAAK !!!"

– sådan lyder det i evalueringerne fra en dagtilbudsleder som har deltaget i konferencedagene.

Dagtilbudsledernes konferencedage rettede fokus på kvalitet i dagtilbud herunder den styrkede læreplan som er trådt i kraft hos os i august 2021 via vores "Overordnet Pædagogisk koncept".

Det har sidenhen været et ønske fra dagtilbudslederne at fokusere på den ledelsesmæssige opgave i forbindelse med implementeringen af denne. *Hvordan gribes arbejdet med den styrkede læreplan generelt an? Hvordan bliver den et arbejdsredskab? Hvordan sætter man processer i gang? Og hvordan får vi forældrene med som del af læringsmiljøet?*

Lederen har en helt central rolle i forhold til at sikre kvalitet i dagtilbud. Men hvilke faktorer skal lederne være opmærksomme på, hvis en styrket læreplan skal være med til at øge kvaliteten i institutionen?

Sammen med Anja Vesterby Høj, afdelingsleder og konsulent ved UCL's efter -og videreuddannelsesafdeling "Pædagogik og læring", dykkede vi ned i emnet "Ledelse af den styrkede pædagogiske læreplan" og, hvad der bør være fokus på for at sikre en god forankring af en styrket læreplan.

Vi kom rundt om kvalitetsbegrebet bl.a. med afsæt i vores igangværende kvalitetsudviklingsproces og tog atter hånd om etableringen af en evalueringskultur herunder også den overordnede evaluering hvert 2. år, hvor dagtilbuddene blev præsenteret for og sat ind i et nyt evalueringskema som dagtilbudskontoret har udarbejdet til dette formål.

At evaluere hvert andet år er ikke et nyt tiltag. Nyt er fremover, at alle dagtilbud fra i år arbejder med et obligatorisk evalueringskema når læreplanerne hhv. det pædagogiske koncept skal evalueres igen. Det obligatoriske skema bærer overskriften "overordnet evalueringskema af dagtilbuddenes pædagogiske koncept". I dette deler dagtilbuddene deres refleksioner og læring således, at dagtilbudskontoret følger med i dagtilbuddenes processer for kvalitetsudviklingen.

Den overordnede evaluering tager afsæt i dagtilbuddenes kontinuerlige konkrete evalueringsarbejde i selve institutionen. Den sætter fokus på justeringer af dagtilbuddets pædagogiske koncept som bidrager til kvalitetsudviklingen. Det nye obligatoriske skema er således med til at systematisere den del af evalueringsprocessen, som sammenfatter dagtilbuddenes vurderinger på baggrund af de evalueringer og refleksioner institutionerne har været igennem i en bestemt periode.

Konferencedagene var planlagt med et mix af teoretisk input og dialog, oplæg og øvelser samt pauser, der lagde op til det vigtige rum for kollegialt samvær efter en lang fase uden kollegialt samvær på tværs.

Den har vist sig at være en succes på trods af Coronas benspænd. Her et par spots på evalueringsudsagn:

Jeg vil fremadrettet implementere aktionslæringsmodellen for at sikre (endnu mere) en målrettet og reflekteret praksis. Jeg vil fortsat holde fast i vores velfungerende Feedback kultur. Jeg vil invitere til medarbejdersamtaler for at spørge ind til/ lytte til medarbejdernes indre motivation (Ryan & Deci), for at kunne tilrettelægge vilkårene tilpas til medarbejderens behov.

Jeg var fyldt med gode tiltag til fremtidigt arbejde, tænker her aktionsmodellen og ikke mindst bevidst om min egen rolle og de krav jeg skal blive bedre til at stille til medarbejderne. Kompetent oplægsholder :-)

Brugen af evalueringen af den styrkede læreplan- Hvorledes jeg vil skabe en evalueringskultur i daginstitutionen. Ledelsesrefleksionen forældresamarbejdet, hvorledes vi vil inddrage forældrene?

Gerne bruge Anja i en anden pædagogisk konference eller kursusdag. Super med 2 dage i rap, giver mulighed for at følge op på emnet især med min netværkskollegaer.

LEG MED IT OG MEDIER – ET GRUNDKURSUS

Digitaliseringsstrategien har været et særligt fokuspunkt siden digitaliseringsstrategiens ikrafttræden i 2020. Siden 2021 er arbejdet rundt omkring digitalisering, it og medier blevet en integreret del af arbejdet med den styrkede læreplan, som mere og mere udvikler sig som et naturligt element i børns læring, udvikling og dannelse.

Hvordan kan digitale medier bruges til at understøtte det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddene?

For at inspirere ud fra forskning og praksis har vi udbudt et grundkursus, som henvender sig til medarbejdere i dagtilbud, som ikke har eller kun har begrænset kendskab til arbejdet med digitale medier i den pædagogiske praksis.

”Jeg kunne lære tingene på en måde, at også jeg kunne forstå det” - medgiver en deltager i kursusevalueringen.

Formålet med kurset var at fokusere på de grundlæggende principper for en bæredygtig og sund omgang med digitale medier i dagligdagen. Camil Hesse, indehaver af konsulentvirksomheden LEG MED MEDIER, inspirerede med aktiviteter og gode lege. Deltagerne fik hands-on viden og anvendelsesmuligheder for iPad og tilhørende apps, samt andre spændende teknologier.

Sammen blev der udviklet strategier til igangsættelse af pædagogiske aktiviteter, samt positionering som voksen. Kurset tog hånd om diskussioner af forskellige typer af udfordringer og dilemmaer i den pædagogiske praksis.

I vekselvirkning mellem inspirationsoplæg, diskussioner, introduktioner til apps og praktiske øvelser til afprøvning af apps og aktiviteter allerede på dagen, blev deltagerne klædt på til at kaste sig ud i det digitale pædagogiske arbejde.

En deltager siger: *”Kurset har været meget informerende, mange præsentationer af muligheder. Inspirerende og brugbar i forhold til at bruge det i arbejdet med den styrkede læreplan”*

Et fortsætterkursus venter lige om hjørnet.....

DEN STYRKEDE LÆREPLAN

Vi hører og taler om den styrkede læreplan som siden 2021 er forankret i vores overordnede pædagogiske koncept. For at styrke implementeringen af de nye elementer i læreplansarbejdet er denne fortsat et fokuspunkt også i vores kursusudbud. UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole har beskrevet et kursus målrettet Skoleforeningens behov på baggrund af kurset ”Faglige fyrtårne”, som pædagoger og ledere i Danmark har deltaget i for at få den styrkede læreplan implementeret i de danske institutioner nord for grænsen. Malene Slot Nielsen, lektor, ph.d. Videreuddannelse i pædagogik og læring fra UC Lillebælt- satte således fokus på:

- Det pædagogiske værdigrundlag
- Børneperspektiver og børnesyn
- Børns leg
- Dannelse
- Forældresamarbejde
- Læringsmiljøer
- Dokumentation og evaluering

Kurset var planlagt med tre undervisningsdage og tilrettelagt således, at der var plads til at afprøve elementer fra undervisning i den pædagogiske praksis mellem undervisningsgangene.

Efter endt kursus er deltagerne styrket i at arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan i den pædagogiske praksis med fokus på egen rolle og i et samarbejde med andre. Deltagerne kan på baggrund af en bred læringsforståelse tilrettelægge læringsmiljøer, som alle børn kan være del af.

De positive evalueringer og nødvendigheden for kompetenceudviklingen i forbindelse med de mange opmærksomhedspunkter for at tilrettelægge hensigtsmæssige og udviklende læringsmiljøer for børnene i vores institutioner, giver anledning til at fortsætte kurser rundt omkring den styrkede læreplan også i fremtiden.

VI HAR ANSAT FASTE VIKARER

Dagtilbudsområdet har i kraft af ny tysk dagtilbudslov og de dertil knyttede finansieringsaftaler med kommunerne fremover mulighed for at ansætte nogle faste vikarer.

Tilskudsområdet kaldes for "*Ausfallzeiten*" og knytter sig til følgende fraværsårsager: kortvarig sygdom, ferieafvikling og deltagelse i efter- og videreuddannelse. Det er præcis ud fra disse årsager tilskudspakken er blevet til.

Dagtilbuddene er delt op i 8 netværksskredse og i 2021 er der allerede blevet ansat i alt 16 deltidsmedarbejdere, deraf 8 pædagoger og 8 pædagogmedhjælpere.

I år har vi igangsat næste ansættelsesrunde og er nu allerede på 24 netværksvikarer rundt omkring i Sydslesvig.

Med ansættelse af faste vikarer inden for de enkelte netværk ønsker vi først og fremmest at tilstræbe en sikring af en stabil personalenøgle. Samtidig understøtter netværksvikarmodellen en god pædagogisk kontinuitet i de enkelte dagtilbud. Hvert ledernetværk har drøftet idéen om etablering af netværksvikarmodellen både i eget hus som i de lokale netværk.

Hvad er det gode ved en fast vikar? En fast ansat vikar lærer de enkelte huse at kende og kan på den måde etablere en tryk kontakt til de enkelte børnegrupper. At finde en vikar her og nu koster tid og opleves ofte som meget pressende for institutionerne og mange gange er det næsten umuligt at finde en vikar for kun en dag (især i udkantsområderne). Og presset kan føles dobbelt, fordi lederen skal sikre personaledækning for hele åbningstiden.

Hvis ikke pædagogmedhjælperen allerede medbringer en pædagogisk uddannelse, vil den nyansatte vikar forvente at kunne deltage i uddannelsesforløbet ved Skoleforeningen.

Vikarerne bliver ansat med 22-28 ugentlige timer. Begrundelsen for, at det drejer sig om deltidsstillinger bunder i, at den berørte institution sikres en dækning inden for den største del af kerneåbningstiden. Institutionen har selv mulighed for at udvide vikarindsatsen timemæssigt ved at inddrage timer fra de enkelte institutioners vikartimepuljer.

SKOLE- OG GYMNASIEOMRÅDET

Ved det nye skoleårs begyndelse – opgjort pr. 1. september 2021 – var 5.692 elever indskrevet i de 40 danske skoler i Sydslesvig mod 5.710 elever ved sidste skoleårs begyndelse.

INDSKOLINGSTAL

Ved begyndelsen af skoleåret 2021-2022 blev 579 børn indskolet i de danske skoler i Sydslesvig. Efterfølgende tabel viser tilgangen af nye elever på 1. klassetrin i de seneste 10 år:

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
566	609	562	557	551	594	563	580	596	579

DET SAMLEDE ELEVTAL

Det samlede elevtal i skolerne har i perioden 2012-2021 udviklet sig på følgende måde (opgjort pr. 1. september):

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
5.675	5.738	5.715	5.717	5.835	5.722	5.657	5668	5.710	5.692

Elevtallet pr. 1. september 2021 er lidt mindre end i 2020. Antallet af nye elever i 1. klasse ved begyndelsen af skoleåret 2021-2022 er ligeledes mindre end i 2020. De kommende år regner vi med, at der fortsat vil være stabile tal. Alt i alt vurderes, at elevtallet de kommende år ikke vil have de store udsving.

Elevernes fordeling på forskellige klassetrin (pr. 1. september 2021)

1. klassetrin	579
2. klassetrin	589
3. klassetrin	548
4. klassetrin	482
5. klassetrin	512
6. klassetrin	451
7. årgang	509
8. årgang	485
9. årgang	497
10. årgang	355
11. årgang	252
12. årgang	230
13. årgang	203
I alt	5.692

SKOLERNES STØRRELSE

Skoler og antal klasser i skoleåret 2021-2022

Skoler med 1 klasse

Vestermølle Danske Skole, Vyk Danske Skole

Skoler med 2 klasser

Husby Danske Skole, Satrup Danske Skole, Risum Skole/Risem Schölj, Medelby Danske Skole, Treja Danske Skole

Skoler med 3 klasser

Skovlund-Valsbøl Danske Skole, Vimmersbøl Danske Skole, Store Vi – Vanderup Danske Skole, Hatlund-Langballe Danske Skole, Nibøl Danske Skole, Sørup Danske Skole, Hans Helgesen-Skolen, Askfelt Danske Skole

Skoler med 4 klasser

Kaj Munk-Skolen i Kappel, Jernved Danske Skole, Sild Danske Skole, Hanved Danske Skole, Jaruplund Danske Skole, Uffe-Skolen

Skoler med 5 klasser

Trene-Skolen, Lyksborg Danske Skole, Ladelund Ungdomsskole

Skoler med 6 klasser

Oksevejens Skole, Bredsted Danske Skole

Skoler med 7 klasser

Ejderskolen

Skoler med 8 klasser

Gottorp-Skolen

Skoler med 10 klasser

Duborg-Skolen (eksklusive 11.-13. årgang),

Skoler med flere end 10 klasser

Harreslev Danske Skole	11 klasser
Hiort Lorenzen-Skolen	12 klasser
Sønder Brarup Danske Skole	12 klasser
Cornelius Hansen-Skolen i Flensborg	14 klasser
Jens Jessen-Skolen i Flensborg	15 klasser
A. P. Møller Skolen (eksklusive 11.-13. årgang)	15 klasser
Læk Danske Skole	15 klasser
Jørgensby-Skolen	15 klasser
Husum Danske Skole	16 klasser
Jes Kruse-Skolen	17 klasser
Gustav Johannsen-Skolen	19 klasser

FRITIDSTILBUD

Heldagskolerne består af i alt 22 SFO'er og 11 HFO'er:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SFO'er	27	29	30	31	26	26	26	24	24	22	22
Gennemsnit elevtal	687	696	747	780	719	770	803	831	860	871	885
HFO'er	4	4	4	12	12	13	13	12	12	11	11
Gennemsnit elevtal				54	288	284	302	292	195	318	261*
Fritidsordninger	31	33	34	43	38	39	39	36	36	33	33
I alt elever i gennemsnit	687	696	747	834	1007	1054	1105	1123	1055	1189	1146

Statistikken – "HFO'er" omfatter frem mod 2020 elever, der er tilmeldt "Aktivitet og Læring (1. - 4. klasse)" på timebasis, som har været en fritidsaktivitet for de yngste elever lignende SFO-tilbuddet.

*Systemskiftet er trådt i kraft med skoleåret 2021/2022. Forandringen for 1.-4. classes elever på fællesskolerne og Hiort Lorenzen-Skolen har betydet, at der blev indført en tilmelding til en fastlagt månedlig timepakke. Bookningen af enkelttimer er således kun muligt ift. specifikke aktiviteter.

HELDAGSSKOLER

Flensborg by

Oksevejens Skole, Cornelius Hansen-Skolen, Jens Jessen-Skolen og Gustav Johannsen-Skolen

Slesvig-Flensborg amt

Gottorp-Skolen i Slesvig, Hanved Danske Skole, Hatlund-Langballe Danske Skole, Husby Danske Skole, Jaruplund Danske Skole, Lyksborg Danske Skole, Medelby Danske Skole, Satrup Danske Skole, Skovlund-Valsbøl Danske Skole, Store Vi - Vanderup Danske Skole, Sørup Danske Skole, Treja Danske Skole, Trene-Skolen i Tarp, Harreslev-Kobbermølle Danske Skole, Sønder Brarup Danske Skole og Hiort Lorenzen-Skolen i Slesvig

Nordfrisland amt

Hans Helgesen-Skolen i Frederiksstad, Nibøl Danske Skole, Risum Skole/Risem Schölj, Uffe-Skolen i Tønning, Vimmersbøl Danske Skole i Sønderløgum, Vyk Danske Skole, Bredsted Danske Skole, Husum Danske Skole, Læk Danske Skole

Rendsborg-Egernførde amt

Askfelt Danske Skole, Jernved Danske Skole i Dänischenhagen, Jes Kruse-Skolen i Egernførde og Ejderskolen i Rendsborg

Under planlægning

Oprettelsen af Duborg-Skolens HFO blev udskudt pga. ombygningsarbejdet på skolen.

SKOLEOMRÅDET 1.-10. KLASSETRIN

Corona har også i dette skoleår fyldt meget i hverdagen på skolerne, men nu med en vis grad af rutiner, som har gjort skoledagen nemmere for både elever og ansatte.

Ved udrulning af digitalt udstyr og nye pædagogiske tilgange, er vi kommet igennem den seneste bølge og vi ser ind i kommende corona-perioder mere fortrøstningsfuldt. Den digitale udrulning og understøttelse fortsætter vi med fremadrettet, idet vi har besluttet, at alle elever på 4.-6. årgang skal udstyres med en bærbar pc, udleveret af Skoleforeningen.

Den digitale udrulning har også medført et godt resultat i forhold til kommunikation til skolerne. Der er afholdt adskillige videomøder på kryds og tværs af skolerne og i forvaltningen med gode resultater og givtig erfaring. Der er fortsat udfordringer når infrastrukturen ikke er tilstrækkelig og møder afbrydes eller billedet "fryser" med fortsat lyd, men de erfaringer vi har høstet det seneste år kan kun betragtes som en styrke, samtidig med, at vi ikke har brugt tid på kørsel til møder langt væk.

Skolelederne og Skolekontoret har fortsat udviklingen af netværksledelse, med henblik på de gode og professionelle praksisfællesskaber, hvor fælles sprog, videndeling og sparring er omdrejningspunktet for netværkene.

Til at understøtte skolelederne på alle skoler har der været igangsat en proces til etablering af sekretærer på alle skoler. Denne proces har været forsinket, fordi Skolekontoret har været igennem udskiftninger på vitale pladser. Der er nu ansat ny skolechef og teamet på Skolekontoret er også ved at være på plads i forhold til personaleomsætning i konsulentgruppen og sekretærgruppen. Skolekontoret har en forventning om, at der inden udgangen af året er ansat personale eller etableret digitale hybride løsninger på hele skolesekretærområdet, således at alle skoler er dækket med sekretærkompetencer.

Ved indgangen til skoleåret 2022/23 har der været afholdt pædagogiske dage for alt personale på skoleområdet på Duborg-Skolen. Her var de overordnede temaer "forskellighed og fællesskab i forandringer", "genbesøg af evalueringskulturen" og "elevtrivselsundersøgelse".

EVALUERINGSKULTUREN

Evalueringskulturen er fortsat skoleområdet store fælles indsatsområde. Skolevæsenet har besluttet at udvikle og praktisere den fremadrettede evaluering frem for en evaluering med karakter. Der, hvor vi formelt kan undgå brugen af karakterer, der gør vi det, fordi vi vil noget andet for og sammen med vores elever. Her er vi enestående i Slesvig-Holsten, fordi vi som skolevæsen formelt har brudt med den kendte konkurrencekultur og har besluttet en anden evalueringskultur. Det er op til os alle – forældre og medarbejdere - at vise, at den nye evalueringskultur ikke ender med at blive en "ny konkurrencekultur". Forårets fokusgruppeinterviews blandt elever, forældre og medarbejdere viste, at de steder, hvor der er et skolemiljø, der aktivt har besluttet at tænke evalueringskulturen bredt og på ny, der ser vi nu, at børnene de unge og deres forældre oplever meningen med den nye tænkemåde – altså kvaliteten i at kigge på styrker og de nye skridt – læringsmål for barnet den unge.

Evalueringskulturen er mest af alt også en opfølgingskultur, hvor vi har barnet og den unge i centrum. De er selv med til at definere, hvordan der skal samtales og handles ud fra dette centrum. Barnets og den unges læringsproces sker i løbende dialogisk proces.

I år vil vi for første gang systematisk og fælles spørge ind til barnets og den unges stemme via en elevtrivselsundersøgelse, som vi på skolerne gennemfører i samarbejde med Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM). DCUM har i skoleåret 2021/2022 fulgt Skolekontoret tæt med henblik på

udviklingen af en trivselsundersøgelse for alle elever i 1.-10. klasse, nærmest magen til den der anvendes i de danske folkeskoler.

Formålet med undersøgelsen er at give klassens team og skolerne et bredt indblik i, hvordan eleverne oplever deres læringsmiljø i skolen. Med undersøgelsens fastlagte temaer *social trivsel, faglig trivsel, ro og orden og støtte og inspiration* kommer undersøgelsen vidt omkring nogle af de faktorer, som har stor indflydelse på elevernes trivsel. Yderligere er formålet at etablere et feedbacksystem, hvor eleverne har mulighed for at svare åbent og anonymt på spørgsmål ang. trivsel. Dermed sikres, at også de stille elever bliver hørt, samtidig med at eleverne også kan gøre sig erfaringer med et professionelt system og den dermed forbundne ordentlighed omkring det at give feedback. For at viden bliver til handling vil opgaven for den enkelte klasselærer være at gå i dialog med eleverne om resultaterne, for sammen at drøfte de mulige områder, hvor der er mulighed for at skabe forandringer og forbedringer. Skolen vil ligeledes have som opgave at se på de muligheder, som overordnet set kan forandres eller forbedres til gavn for hele skolens læringsmiljø.

RESSOURCECENTRE PÅ DET SPECIALPÆDAGOGISKE OMRÅDE

På det specialpædagogiske område fortsætter udviklingen ift. reorganisering af ressourcerne, så de bedre matcher de behov og forventninger, der er i dag. På alle fællesskoler er der med skoleåret 2022/23 etableret faste resourceteams, hvor skolepædagoger, skolesocialarbejdere, specialundervisere og andre resourcepersoner er i dialog om den rettidige og rigtige indsats for den enkelte og for en gruppe. Generelt er det den tidlige og forebyggende indsats i alle indsatsområder, der er vores særlige optik. Alle børn og unge skal opleve den bedste trivsel og læringsudvikling og også i alle overgange der kendetegner skolegangen. Her kan nævnes arbejdet i arbejdsgruppen "den gode overgang fra dagtilbud til indskolingen", hvor ledere på tværs af dagtilbud og skole skaber fælles rammer for netop denne overgang.

INDSKOLINGEN – SAMMENHÆNGENDE PÆDAGOGISK FORLØB

Med beslutningen omkring tildelingen af flere timer i indskolingen, har skoleområdet fået åbnet et udviklingsvindue for ændringer i læringsmiljøet for de yngste af vores elever. Ifølge skoleloven skal alle elever opleve indskolingen som et sammenhængende forløb for god trivsel og faglig udvikling. Ingen elever skal derfor opleve at "gentage" et klassetrin eller at "gå om". Den fleksible indgangsfase går ud på, at eleven alt efter sin personlige udvikling kan bruge 1-3 år i indskolingen. Eleven skifter til 3. klassetrin, når fasemålet jf. læreplanen for fasen "indskolingen" er opnået. Hyppigst sker dette efter 2. skolebesøgsår. For få sker dette efter 1. skolebesøgsår og for en mindre gruppe sker dette efter 3. skolebesøgsår.

Skolerne kan vælge, om de fra skoleåret 2022/2023 starter med timeforøgelsen i indskolingen, eller om de venter ét år. Senest med starten af skoleåret 2023/2024 skal alle skoler med grundskoledel have en fleksibel indgangsfase, hvor både 1. og 2. årgang vil have 24 ugentlige lektioner.

FRITIDSTILBUD

Der er sket væsentlig forandring på fritidsområdet, i og med at alle børn i 1.-4. klasse har fået de samme pædagogiske rammer. Ikke kun HFO-området har fra skoleåret 2021/2022 kunnet opleve mere sammenhæng i den tid de er i fritidstilbuddene, men også personalet. Her har personalet fået samme muligheder for at planlægge og gennemføre den pædagogiske dagligdag på lige fod med kollegaerne fra grundskolerne, som ikke har kendt andre systemer. Dette har været med til at skabe et grundlag for at intensivere udviklingen af selve personalet på fritidsområdet, som er påbegyndt i skoleåret 2021/2022. Forandringen kan antages at have medført en nedgang af børnetallet på HFO-området i begrænset omfang. Samtidig er den tid, som børnene fra skoleåret 2021/2022 har booket via de nye månedspakker, steget markant.

Denne væsentlige del af harmoniseringsprocessen har skabt de nødvendige betingelser for at tage de næste udviklingsskridt, både ift. den pædagogiske udvikling og mht. den kommende lovgivning, *Ganztagsförderungsgesetz*, som fra skoleåret 2026/2027 vil stille flere krav til fritidsordninger, end vi kender i dag. Med henblik på den pædagogiske udvikling har læreplansarbejdet på fritidsområdet således været i fokus i skoleåret 2021/2022, og der er blevet gjort klart til, at de enkelte fritidsordninger vil kunne begynde selve det lokale udviklingsarbejde fra efteråret 2022. Sideløbende blev samarbejdet med SdU omkring heldagsskolerne intensiveret yderligere, både mht. at afprøve koncepter for elever fra 5. klasse og opefter, og ligeledes med henblik på at forberede en intensiveret brobygning mellem Børne- og Ungdomshuse og skolerne. Dette i forbindelse med den fleksible indskoling fra skoleåret 2022/2023. Yderligere blev der arbejdet videre på at professionalisere driftsdelen, hvortil der i samarbejde med økonomiafdelingen blev udviklet en centraliseret opkrævning, med start i skoleåret 2022/2023.

Grundlæggende har skoleåret 2021/2022 budt på en styrket robusthed, i og med at der blev skabt betingelser for at udvikle videre på de store indsatsområder *pædagogikken* og *Ganztagsförderungsgesetz*.

SKOLEFORENINGENS FRVILLIGE MUSIKUNDERVISNING 2021 – 2022

Undervisningen har det meste af skoleåret grundet corona-restriktionerne kun kunnet finde sted under bestemte forudsætninger. Traditionelle arrangementer, der normalt arbejdes hen imod i den frivillige musikundervisning - morgensange, julefester, forårskoncerter m.m. har været aflyste.

Efter påske kom så den glædelige nyhed, at der endelig måtte synges igen.

Vi nåede derfor i juni at afvikle korstævner for Skoleforeningens skolekor i Husum og i Flensborg.

SKURK

dannede i skoleåret 21-22 basis for musicalorkestret i forestillingen "Am Markt"

i anledning af Frederiksstad bys 400-års jubilæum. Corona tvang os til at udsætte projektet hele to gange, men den 7.- 9. juli kunne vi endelig vise resultatet af fem års forberedelser og ét års prøvearbejde frem for 2.500 publikummer ved 5 forestillinger. Projektet var et socialt og kunstnerisk fællesskabsprojekt primært for lokalbefolkningen, men det blev også rammen for et grænseoverskridende samarbejde med Assens Musikskole på Fyn. Vi var i alt 350 medvirkede, foran og bag ved scenen. "Am Markt" blev et afgørende og vigtigt omdrejningspunkt for SKURK i en tid med afbrydelser og stor usikkerhed. Det blev og var et privilegium at have et fælles fokus og et mål, der kunne bære igennem over en lang periode, der ellers kunne have tømt os alle for lyst og motivation. Kunstnere fra det danske mindretal satte stort præg på projektet i form af komposition, tekster, koreografi, scenografi m.m., men også den "nordiske ånd", som prægede hele prøvearbejdet og måden at være sammen på, blev bemærket, værdsat og rost i høje toner af alle medvirkende. Mindretallet i Frederiksstad åbnede sig og bidrog i meget høj grad til at bane vejen for en ny og stærk fællesskabsfølelse i byen. SKURK'ene løftede med sine instrumentale og musikalske færdigheder forestillingen op på et flot niveau.

GYMNASIEOMRÅDET

STATISTISKE OPLYSNINGER

Ved skoleårets start 2021-2022 var der i alt 685 elever i gymnasieoverbygningen mod 668 året før. En stigning på 17 elever i forhold til skoleåret 2020-2021, hvilket vil sige, at elevtallet har været stabilt over en lang årrække.

Elevtal pr. 1. september 2021 (pr. 1. september 2020):

	11. årgang	12. årgang	13. årgang
Duborg-Skolen	146 (145)	134 (113)	109 (99)
A. P. Møller Skolen	106 (101)	96 (106)	94 (104)
I alt	252 (246)	230 (219)	203 (203)

I år kunne vi dimittere 197 studenter mod 188 i fjor. I alt var der 90 (96) studenter fra A. P. Møller Skolen, mens der var 107 (92) fra Duborg-Skolen. (Sidste års tal i parentes.)

A. P. Møller Skolen

Skoleåret 2021-22 bød trods vores håb på endnu en coronavinter, men vi har glædet os over endelig at kunne mødes og at mødes uden mundbind i løbet af foråret.

Skoleåret 2021-22 måtte gerne blive det sidste med Corona-nyhedsbreve og Corona-aflysninger. Eller Corona-udsættelser. Generelt har vi forsøgt at få begrænsningerne til at fylde så lidt som muligt - så der er alligevel foregået mange ting på A. P. Møller Skolen i løbet af året. For vi har bestræbt os på kun at aflyse det, som ikke kunne udsættes til et senere tidspunkt, som f.eks. fastelavn lige inden påsken. Eller aktiviteterne har fundet sted i mindre grupper og inden for undervisningen. Det har krævet omstillingsparathed og givet travlhed med mange ændringer og benspænd.

Et fokuspunkt i år har været digitaliseringen. Med corona fik vi erfaring med fjernundervisning, og nu begynder vi også at kunne bruge det i hverdagen til. Samtidig med at alle medarbejdere har fået tilbudt en bærbar PC til arbejdsbrug, er de oprindelige polyvision whiteboards og projektorer i loftet blevet udskiftet med nye interaktive tv-skærme. Det er i første omgang alle almindelige undervisningslokaler samt naturvidenskabslokaler, som bliver udstyret med både nye interaktive skærme og med nye hvide tavle, hvor tavlebilledet kommer til at fremstå skarpt og i farver. Det inviterer til at nytænke undervisningen, og det vil vi arbejde videre med i dette skoleår.

2021 var det første år med en jubilæumsårgang. I sommer kunne den årgang, der startede på A. P. Mølle Skolen 1. september 2008 fejre deres 10 års studenterjubilæum.

Samtidig begyndte skolen på en masse nyt. I august 2021 startede nemlig den første årgang med en ny struktur for gymnasiet, og i februar fik gymnasiet ny rektor og kort derefter også en ny vicerektor.

Den nye struktur har ændret måden at organisere elever på hold og i klasser. Hvor der tidligere var løst koblede stamklasser, så er 11. årgang nu inddelt på hold, som igen er lagt sammen i faste blokninger. Selvom 2 elever har valgt samme profilfag, så kan deres valg gøre, at de alligevel ikke følges på det samme dansk-, matematik- eller historiehold. Der betyder, at vi kan imødekomme de fleste elevønsker, men af og til også at vi har oprettet hold, som er mindre end ressourcen egentlig tillader.

Elevernes valg har konsekvenser for både elevens og lærerens skemaer, og for mulighederne for at tone undervisningen efter elevernes interesser. Nogle fag har fået nye niveauer og dermed ændringer af undervisningens indhold. Det kræver et tæt samarbejde mellem lærerne på årgangen. Det er en helt ny måde at tænke undervisningen på, hvor vi alle er i gang med at undersøge og udvikle noget helt nyt.

Gymnasiet er i det hele taget i gang med at undersøge, hvordan vi kan gøre ting anderledes. I et samarbejde med har både gymnasiet og fællesskolen arbejdet med at skabe mere struktur, transparens, trivsel og fællesskab på skolen. Der er nedsat forskellige grupper, som arbejder med at se store og små ting efter i sømmene. Her kan nævnes gruppen, som er ved at gennemgå skolens værdigrundlag og pædagogiske ståsted i en dansk mindretalssammenhæng, og gruppen, som er ved at undersøge forbedringsforslag til kantinedriften f.eks. hvordan køen i spisepausen kan gøres kortere. Det bliver et spændende arbejde, som kommer til at fylde hele skoleåret.

Igen i år har der været opmærksomhed på brobygningen fra fællesskolen til gymnasiet. Derfor var alle elever, som så ud til at blive optaget i 11. klasse inviteret med ud på Tydal i ugen op til sommerferien sammen med de elever, som allerede gik i 11. klasse. Det skulle styrke de sociale bånd på tværs af årgangene og sørge for at også elever fra de andre afgivende skoler vil føle, at de allerede kender skolen og eleverne, når de starter i august.

Endelig kunne eleverne genoptage de ture og traditioner, som så mange har længtes efter. Først genindførtes morgensamlinger med sang, så kunne 13. årgang rejse til København med Grænseforeningen og 12. årgang kom afsted på studierejser. Endelig var det også muligt at gennemføre mundtlig eksamen, huedag og et rigtigt studenterbal i skolens store idrætshal.

Duborg-Skolen

Skoleåret 2021-2022 startede med en del coronarestriktioner, men heldigvis med god undervisning til alle elever på skolen. Trods disse restriktioner kunne vi gennemføre årets hytteture for 11. årgang i august måned. I løbet af skoleåret blev restriktioner gradvist ophævet, for at forsvinde helt i de sidste måneder, så vi kunne slutte skoleåret i en form for normaltilstand. Det var tydeligt, at elever og lærere nød den frihed, det giver i undervisningen, når det pædagogiske ikke begrænses af mundbind og afstand, fx kunne eleverne i 13. og 12. årgang tage på studieture i foråret 2022.

De ophævede restriktioner betød også, at vi igen kunne indgå samarbejde med eksterne partnere fx SdU, så vores elever bl.a. kunne tilbydes E-sport, kunst, musik og rugtøfting. I løbet af året havde vi under forskellige betingelser mulighed for at byde velkommen til "Opera på grænsen", et teaterstykke for eleverne, to vælgermøder – et i forbindelse med Forbundsvalg og et i forbindelse med Landdagsvalg. Sidstnævnte var også anledningen for SSW til at holde deres valgkampslutspurtsarrangement på Duborg-Skolen.

I efteråret 2021 startede elevrådet en ny tradition med en Quiz-Night for alle nye elever i 11. årgang, og den idé blev også afprøvet, da vi holdt brobygning for ca. 150 elever fra fællesskolerne.

Helt særligt for efteråret var optagelsen af filmen "Schule am Meer", der blev optaget på Duborg-Skolen i efteråret 2021, og det forlyder, at vi kan være heldige igen at få et professionelt filmhold inden for murene.

Foråret 2022 bød på ophævelse af restriktioner, og det betød, at skolen kunne vende tilbage til normale tilstande igen. Eleverne forberedte og afholdt en talentaften med deltagelse fra alle skolens årgange, og det var en forrygende aften, hvor der blev opført numre af stor kvalitet. Aftenens vinder blev Hugo Löwe fra 8. klasse, der tryllebandt os med sit klaverspil, men den aften, hvor vi igen kunne hygge os sammen igen, var vi alle vindere.

Den 17. maj 2022 fejrede vi med nogen forsinkelse skolens 100-års jubilæum med deltagelse af HKH Prinsesse Benedikte og ca. 40 inviterede gæster fra nær og fjern og selvfølgelig alle skolens elever og hele personalet. Skolen fik ved denne lejlighed overrakt en jubilæumsfane af Danmarkssamfundet, der i dag pryder vores fællesområde.

Skolens særlige fokuspunkter har i år bl.a. været trivsel for alle og pædagogisk udvikling. Trivsel for alle er grundprincippet for hele vores hverdag i alle relationer, men derudover har vi investeret i et bordtennisbord og et fodboldbord, og begge dele er flittigt besøgt i pauser og mellemtimer, og det giver gode sociale relationer på tværs af årgangene. Vi har derudover indført en opgavekalender, så eleverne i gymnasiet kan se, hvornår de skal aflevere opgaver i hvert enkelt fag. Desuden tilbød vi elever med særlige behov en mentor for at støtte deres skolegang bedst muligt. Den pædagogiske udvikling er bl.a. knyttet til vores undervisningsevaluering, der gennemføres af underviseren i alle klasser og på alle hold for at sikre den gode samtale om undervisning mellem underviser og elever. Selvfølgelig for at højne elevernes engagement, trivsel og læring, og vi arbejder naturligvis videre ad den vej.

Årets store forældremøde blev afholdt på en ny måde, nemlig i skolegården, hvor Samarbejdsrådet inviterede til hyggeligt samvær og en snak om skolens hverdag, og nogle af skolens elever viste forældrene rundt på skolen.

KURSER OG PÆDAGOGISKE ARRANGEMENTER

Hvad	Halvår	Kursusnavn	Timer	Deltagere
K	2021	Diplomuddannelse i ledelse, modul 3	52	10
K	2021	Excel Grundlæggende (16/17-08-2021)	14	5
K	2021	Klædt på til inklusion	3	13
K	2021	Outlook 2016 (19-08-2022)	7	4
K	2021	Excel Grundlæggende (23/24-08-2022)	14	6
K	2021	Kultur møder i engelskundervisningen	3	8
K	2021	Nachteilsausgleich bei LRS	6	21
K	2021	Outlook 2016 (02-09-2021)	7	8
WEB	2021	De vigtige 380 ord	6	7
K	2021	Access Grundlæggende	14	13
K	2021	Dans og udtryk	6	12
K	2021	Flydende læsning i praksis	4	17
K	2021	IT som inkluderende medie	7	19
K	2021	Læringscentrets dag 2021	7,5	20
K	2021	Excel Videregående (20/21-09-2021)	14	9
K	2021	Excel Videregående (22/23-09-2021)	14	7
K	2021	Fra talfornemmelse til regnemetode	6,5	9
K	2021	Effektive arbejdsvaner med Outlook og planlægningsværktøjer (25-10-21)	7	4
K	2021	Regnskab på institutionen	5	5
K	2021	Videre med den formative evaluering	3	13
K	2021	Brandschutzhelfer - Brandsikring (6 hold á 3 timer)	18	15
K	2021	Effektive arbejdsvaner med Outlook og planlægningsværktøjer (15-11-22)	7	6
K	2021	Access Videregående	14	6
K	2021	Opgraderet læringsmiljø	3	16
K	2021	Kom godt i gang med sociale historier	3	18
K	2021	Klædt på til inklusion (dubleringskursus)	3	18
K	2022	Klædt på til inklusion (dubleringskursus 2)	3	8
K	2022	Sammenspil, boomwhackers og hørelære	7	10
K	2022	Dansk madkultur og bæredygtighed	12	6
K	2022	Det gode skole-hjem-samarbejde	3	17
K	2022	Ledertalentworkshop 2022	19,5	6
K	2022	Excel Grundlæggende (14/15-03-2022)	14	5
K	2022	SkoleTube - kom videre med SkoleTube	3	8
K	2022	Excel Grundlæggende (20/21-04-2022)	14	5
K	2022	AKT- og inklusionskursus (forårsholdet)	36	26
MESSE	2022	Lærfest 22	10	36
K	2022	Læreplansarbejde på fritidsområdet	4	12
K	2022	Digital dannelse - om leg og fællesskab men også om sikkerhed på nettet	3	11

PE	2022	Ideer og inspiration til den indkluderende undervisning i faget engelsk	2	13
K	2022	Podcast produktion i undervisningen	3	22
K	2022	Det gode teamsamarbejde	3	17
K	2022	Regnskab på institutionen (18-05-2022)	5	6
PE	2022	Tværfprofessionelt samarbejde	2,5	20
I ALT			392,00	517
Deltagere i eksterne kurser i skolehalvåret 2.2021				75
Deltagere i eksterne kurser i skolehalvåret 1.2022				43
Deltagere i eksterne kurser samlet				114
Førstehjælp efterår 2021			i alt	52
SKO	32			
BØH	20			
Førstehjælp forår 2022 (frem til deltagerliste 24-01-2022)			i alt	13
SKO	40			
BØH	44			
Antal deltagere i "Brandschutzhelfer"			i alt	257
2018	128			
2019	75			
2020	aflyst			
2021	54			
2022	--	kurser afholdes i november 2022		
Antal bevilligede TAP-kurser (alle afdelinger) i 2021				77

CENTER FOR UNDERVISNINGSMIDLER (CFU)

CFU har i skoleåret 2021-2022 været præget af nye samarbejdspartnere, både internt og eksternt. Dorte Larsen tiltrådte som leder af CFU ved skoleårets start. Der har samtidig været flere forandringer i konsulentgruppen og administrationen. Dette har været præget af nye arbejdsgange og fokus på igangværende forløb.

CFU har særligt arbejdet med:

Digitale læremidler, herunder abonnementer: En række digitale abonnementer er et årige og skal derfor gentegnes år for år. Desuden har vi i 2022 genforhandlet vores basisaftale. Arbejdet har tydeliggjort, at selvom der er gjort meget ift. at analysere og evaluere på brugen, udestår der fortsat et stort arbejde i at udarbejde bedre og mere inkluderende procedurer ift. til både kvalitet og pris. En del af dette skyldes også utilstrækkelige muligheder for statistik, da Sydslesvig ikke optræder i de danske forlags registre, der er baseret på offentlige oplysninger, og de tyske forlag endnu ikke har udviklet statistikmoduler. Alle skoler har været indbudt til individuel online gennemgang og evaluering af deres digitale portaler m.v. Den overvejende del af skolerne har taget imod dette tilbud.

LÆREMIDLER, CFU

I løbet af året har vi indført en ny procedure vedr. valg, indkøb og formidling, der skal øge kvaliteten og indsigten på læremiddelområdet. Vi har kun spæde erfaringer, men disse er indtil nu gode, og vi udbygger dette arbejde i 2022/23. Vi er i tæt samarbejde med PPR og faggrupperne i CFU Danmark.

SAMARBEJDET I CFU DANMARK

I efteråret var CFU Sydslesvig og Pædagogisk konsulent for Engelsk, Else Brink vært ved fagtræffet for sprog i Flensborg. Der var ud over en arbejdsdag for gruppen på CFU, besøg på Duborg Skolen med elevambassadørundervisning og julemarked for de tilrejsende sprogkonsulenter. Dagene blev planlagt i samarbejde med CFU, UC SYD.

CFU Danmark satte også gang i tre store fælles projekter:

- SSF (forløb omkring sundhed, seksualundervisning og familiekundskab – hvor der udvikles kurser, læremiddelvurdering m.v.) - [Indsats for styrkelse af SSF i folkeskolen \(ucl.dk\)](#)
- Holocaust - [Sektorprojekt om holocaust og folkedrab \(ucl.dk\)](#)
- Digital Learning through Play - [Digital Learning through Play - CFU Danmark](#)

Vi deltog i opstarten af *Digital Learning through Play* projektet, men måtte erkende at konsulentressourcerne ikke i denne omgang rækker til at bidrage aktivt, selvom der er efterspørgsel fra vores skoler på netop disse emneområder.

Vi har fået en ny repræsentant i gruppen vedr. faglige vejledninger og pædagogiske noter, Pædagogisk konsulent for Tysk (barselsvikar), Sofie Louise Hein Rømer.

Vi oplever samstemmende, at der er et utrolig godt samarbejde med CFU Danmark, præget af lydhørhed, hjælpsomhed og samarbejdsvilje på alle områder.

INTERNATIONALT SAMARBEJDE

Gennem de senere år har CFU deltaget i internationale aktiviteter, udveksling og kurser støttet af EU gennem *Erasmus+* programmet. Vores ressourceperson for Internationalt samarbejde og koordinator for Sydslesvig Crew, Gitte Hinge Wittig initierede en Erasmus+ Akkreditering for Dansk Skoleforening. Det lykkedes i efteråret 2021 at få en ansøgning afsted - og nu er Dansk Skoleforening, CFU akkrediteret inden for kulturudveksling de kommende tre år. I skoleåret 2022 – 2023 udveksler vi elever fra Sydslesvig Crew og

deres lærere fra tre skoler med elever og lærere fra en skole i det baskiske mindretal i Spanien. Vi håber ligeledes på, at kunne sende lærere og- eller pædagoger på job-shadowing.

MITCFU

CFU Danmark har i 2021/22 indført en del nye funktioner i vores fælles database. I Sydslesvig er vi primært blevet berørt af det nye rykkesystem, der trådte i kraft i slutningen af 2021. Vi fik lavet en særlig opsætning således at den tilgodeså vores særlige forhold som forening, og det har vist sig som en god og brugbar løsning.

Fælles for CFU Danmark er, at arbejdet med at implementere MitCFU har været både godt, lærerigt og hårdt, især for administrationen, der ofte har skullet håndtere fletningen til lokale forhold og arbejdsgange, der endnu ikke er bygget op i systemet. Sydslesvig har ikke været hårdt ramt, men der er selvfølgelig forhold der ikke er optimale i systemet - set fra en lokal vinkel. Dette arbejde fortsætter og er håndteret rigtig godt med løbende møder via Teams, hvor man erfaringsudveksler og får præsenteret nye funktioner. Alle administrative medarbejdere fra CFU Sydslesvig vil i det kommende skoleår få tilbud om, at deltage i et administrativt træf for yderligere netværk og kvalificering.

MitCFU tilbyder en række digitale udlån og kvalificeringer af f.eks. film og tv, e-bøger m.v. ligesom der i år er blevet udvidet med podcastområdet. Desværre udestår der fortsat et stort arbejde vedr. rettigheder for Sydslesvig. CFU er i løbende kontakt med AVU-medier i DK og CFU Danmark assisterer. Derfor har vi fortsat manglende rettigheder, hvad angår centrale digitale muligheder, der er almindelige nord for grænsen. Der er en forventning om, at der kan indgås en aftale som gør det muligt, at tilbyde flere kanaler og muligvis danske film. Dette er løsninger, der i dag er fuldt tilgængelige for Færøerne, Grønland og Danmark. Det ville være et pædagogisk kvalitetsløft af stor betydning.

TVÆRGÅENDE TEMAER

Der er gennem de sidste år i Dansk Skoleforening igangsat en række indsatser vedr. tværgående temaer.

- *Innovation og Entreprenørskab*, forløbet blev afrundet med evalueringsbesøg fra Fonden for Entreprenørskab (FFE) ved et sparringsgruppemøde. Desuden blev det besluttet at arbejde videre med temaet i samarbejde med de tilbud FFE udbyder. Projekt Edison - [Årets tema \(ffe-ye.dk\)](https://ffe-ye.dk) - er udvalgt som et godt tilbud til danske skoler i Sydslesvig, og PLC konsulent, Runa Barbara Petersen er koblet på temaet som tovholder. Temaet, *Innovation og Entreprenørskab* blev implementeret under Covid19 nedlukningerne og i de kommende år vil CFU have fokus på, at yde hjælp i forhold til lokale innovative tiltag. Ligeledes integreres der et innovativt spor i Sydslesvigs projektopgave for 9. klasse.
- *Mindretal og kulturbevidsthed*, temateksten har været til gennemsyn hos temaets mange interessenter. Arbejdet med at konkretisere og indsamle gode tilgange afventer at der kommer en ny konsulent på området efter Pædagogisk konsulent for kulturfag, Sybilla Lena Nietsch blev valgt til Landdagen og fik orlov fra sin stilling ved Skoleforeningen. Der er nedsat en intern arbejdsgruppe, der forventer at afslutte sit arbejde med det tværgående tema i skoleåret 2022-2023
- *Uddannelse & Job*, Pædagogisk Konsulent for U&J, Stephanie Schönbeck-Graf har været tovholder på processen med at undersøge og sammenflette både de danske og de tyske anbefalinger på området Uddannelse og Job. Der er nu er formuleret en læreplan der er klar til høring i efteråret 2022. Læreplanen følges naturligvis op med vejledning, samt tilbud om workshops i alle distrikter og kurser i den digitale portal for området, milife.dk.
- *IT og Medier*: Pædagogisk konsulent for IT og Medier, Rasmus Raun fik i efteråret ændret sin ansættelse således at han kunne hellige sig den pædagogiske IT. Gennem året har CFU afprøvet forskellige tilgange til IT -og medieområdet. Dels udbud af traditionelle kurser, ligesom et nyt

format med en tværprofessionel tilgang (skolesocialarbejder og lærer) til digital dannelse blev afprøvet. Der er gode perspektiver i at arbejde videre med netop dette område. I samarbejde med PPR afsøges dette i kommende skoleår. Desuden blev der udbudt en række workshops, hvor Rasmus deltog direkte i undervisningen som vejleder. Det gav gode resultater, og var en oplagt form for vejledning på et område, der er tværfagligt og hvor vidensniveauet er differentieret. Et koncept som vi arbejder videre med i skoleåret 2022- 2023.

CFU PÅ LÆRFEST 22

CFU deltog i planlægningen af *Lærfest22* i samarbejde med Grænseforeningen, Rejsekontoret, Der Nordslesviger, pædagogiske konsulenter fra det tyske mindretal nord for grænsen samt museerne. Det blev en fin stand med tilpas fornyelse og mange besøgende, især i Århus. I Århus havde CFU/Kurser ligeledes havde en busfuld lærere med. Som noget nyt tilbød vi en workshop i sprog. Pædagogisk konsulent for Dansk, Tina Joost samarbejdede med lektor og Ph.d. Camilla Franziska Hansen. Tina Joost vandt en pris for sit PD-projekt i efteråret 2021, og det har åbnet en række døre, der viser noget af vores sprogarbejde frem. I kommende år bl.a. med kursus på Bornholm.

VEJLEDNINGSFORLØB SOM OPFØLGNING PÅ FÆLLESEVALUERING

I samarbejde med PPR og Skolekontoret blev der udarbejdet faglig vejledningsforløb som en direkte del af undervisningen på tre skoler. Det gav rigtig gode resultater og dette arbejde fortsættes.

MATEMATIKSTRATEGI FOR DAGTILBUD OG SKOLE

Gennem længere tid har dagtilbud- og skole samarbejdet om en fælles strategi på henholdsvis Natur, udeliv og science samt Matematik. Med en ny matematikkonsulent samt engagerede matematikvejledere og ressourcepersoner fra dagtilbud, blev der i foråret udarbejdet et forslag til matematikstrategi. Strategien mangler den sidste finpudsning og justering, ligesom arbejdet med konkrete tilbud udestår.

DET PÆDAGOGISKE LÆRECENTER, PLC

Arbejdet med at transformere skolebibliotekerne til pædagogiske læringscentre begyndte i skoleåret 2017-2018. I 2021-2022 har vi i tæt samarbejde med skole- og dagtilbudsområdet klargjort en strategi for området. Strategien er klar til høringsfasen i efteråret 2022.

Der har været- og er fortsat en del pilotforløb og vejledning, især målrettet skoler, men også ift. samarbejdet mellem PLC og dagtilbud. Disse har været med til at modne processen. PLC området er generelt inde i en positiv udvikling - en udvikling strategien skal understøtte og sikre sker på hele PLC området. To meget synlige resultater, men absolut ikke de eneste eksempler, var da Oksevejens Skole i foråret 2022 vandt prisen som Danmarks bedste PLC. Sammen med sidste års 2. plads til Skovlund Valsbøl Danske Skole var det med til, at markere de danske PLC'er, også i en geografisk, pædagogisk dansk optik.

Den Børnekulturelle Rygsæk for Sydslesvig blev evalueret og flere nye partnere kom til i årets løb. I juni 2022 udkom den således for anden gang. Den samler kulturtilbud i skoletiden til børn i alderen 0-18 år og er udarbejdet i samarbejde med SSF, SdU, Friisk Foriining, Dansk Sundhedstjeneste, Den Danske Kirke i Sydslesvig, Flensborg Avis/Trykkeriet, Aktivitetshuset, Det Lille Teater i Flensborg og Dansk Centralbibliotek i Sydslesvig. I år er Museerne i Tønder med i rygsækken, hvilket vi er meget glade for. [Den Børnekulturelle Rygsæk i Sydslesvig 2022-2023 | Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. \(skoleforeningen.org\)](#)

BogGlad, Slots og Kulturstyrelsen imødekom en ansøgning fra SdU, Dansk Centralbibliotek og CFU, PLC der sammen søgte midler i BogGlad puljen til at fremme børns fritidslæsning og glæde ved litteratur. 470.000 kr. blev bevilliget og projektet løber p.t. Alle børn har nu været med til at udvælge bøger og fået dem udleveret. I den kommende tid vil der være inspirationskursus for pædagogisk personale.

STATISTIK – SAMLINGERNE

Kalenderår	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antal udlån, alle PLC	268.700	247.782	178.773	161.041	166.692	123.782	130.290

PÆDAGOGISK PSYKOLOGISK RÅDGIVNING (PPR)

PPR rådgiver og vejleder dagtilbud, skoler og forældre om psykologiske og pædagogiske forhold. Covid 19 og de dermed forbundne forholdsregler og restriktioner på dagtilbuds- og skoleområdet har også i dette skoleår haft indflydelse på PPRs primære arbejdsopgaver. Mobiles Arbeiten, kolleger på skiftarbejde og i mange måneder ingen muligheder for at møde børn og unge på deres institutioner. Rådgivning af pædagogisk personale, forældre og andre ansatte var på dagsordenen i større omfang end hidtil oplevet. Det har krævet en stor omstillingsparathed for den enkelte, hvor rådgivning, samtaler og møder blev virtuelle. Telefonsamtaler, onlinemøder, bekymringer og sorger i stort omfang - alt tæt på og så dog på afstand. Erfaringer fra tidligere skoleår, kombineret med interne kyndige IT eksperter, gjorde det muligt at arbejde konstruktivt på denne måde.

Opbakningen og forståelsen for længere ventetider på testninger og faglige vurderinger har fra forældrenes og institutionernes side gennemgående været tilstede, og alle har været utroligt understøttende. Med fælles indsats, blev det muligt at give skoleforeningens børn og unge den bedst mulige støtte på trods af de vanskelige og uforudsigelige forsat af covid 19.

Ressourceforøgelse:

Grundet en forøgelse af omfanget af opgaver på PPR, fik PPR tildelt en personalemæssig ressourceudvidelse. Denne skal sikre bl.a. øget fokus på overgangen fra dagtilbud til skole; den tidlige og helhedsorienterede indsats. Desuden er der siden 2017 større kvalitets- og dokumentationskrav fra ministeriets side til den psykologfaglige vurdering og til processen ift. en elevs anerkendelse af et specialpædagogisk behov. PPR og Skoleforeningen har til opgave, at elever med specialpædagogiske behov er en del af skolemiljøet. Ressourceudvidelsen er med til at sikre denne opgave og kvaliteten i opgaveløsningen.

Ud over PPRs daglige arbejde, har vi derfor lagt en stor opgave i at rekruttere nye medarbejdere til forskellige opgaver i PPR-regi. En del af ressourceudvidelsen bestod i ansættelse af pædagoger til Skoleforeningens specialpædagogiske læringsgrupper. I samarbejde med de pågældende skoleledere har vi fået ansat et meget dygtigt team til at løfte opgaven. Desuden er skolesocialarbejder-gruppen blevet udvidet og internt på PPR er der blevet ansat pædagogiske konsulenter til dagtilbud og indskoling, samt yderligere to konsulenter til skoleområdet. Et fokusområde har således været det tværprofessionelle samarbejde, såvel på skolerne, som internt i PPR. En vigtig del af de nye ansættelser har været en grundig introduktion i PPRs kerneopgave, med testninger, behandling af observationer og data, rådgivning og vejledning, samt andre opgaver inden for området børn og unge med specialpædagogisk støttebehov.

INKLUSION

Skoleforeningen har gennemgående fokus på inklusion og arbejder målrettet for at styrke og fremme fællesskaber og det gode læringsmiljø for alle børn i alle institutioner.

På dagtilbudsområdet har der siden marts 2017 været en ekstra mulighed for at få bevilget ekstra ressourcer og støtte, når der er brug for et andet inkluderende blik/ perspektiv eller andre redskaber, der kan støtte/udvikle en særlig indsats i et børnefællesskab.

I skoleåret 2021/22 er der indgået 22 ansøgninger fra 11 daginstitutioner, og der blev bevilget 1.333 timer til indsatser.

Pædagogiske ressourcer på skolerne:

På skoleområdet støtter 7 skolepædagoger elever i 1. – 4. klassetrin op om den inkluderende indsats. Skolepædagogerne er med til at sikre en systemstøtte og inddragelse af de ressourcer, der kan styrke inklusionen og fremme et godt læringsmiljø.

Derudover er der ved Skoleforeningen nu ansat 6 skolesocialarbejdere i distrikterne Nordfrisland, Slesvig-Flensborg amt og Kreis Rendsborg–Egernførde. I Flensborg varetages skolesocialarbejdet på de danske skoler af ansatte under Flensborg by. Skolesocialarbejderne arbejder systemstøttende, rådgiver og vejleder børn og unge og deres forældre og har fokus på forebyggende indsatser.

Som en del af ressourceudvidelsen er der i 2021/22 blevet ansat 5 pædagoger i specialpædagogiske læringsgrupper. I samarbejde med PPR, lærere og ledelse på skolerne, er det deres opgave at sikre en helhedsorienteret indsats for elever med specialpædagogisk støttebehov i specialpædagogiske læringsgrupper. Pædagogerne arbejder sammen om at tilbyde workshops og aktiviteter for børnene i specialpædagogiske læringsgrupper, i dele af skolernes ferie.

PPR afholder 4 årlige fællesmøder for det pædagogiske personale på skolerne, hvor der arbejdes med faglig sparring, opkvalificering og udvikling af de pågældende pædagogiske områder. Der har bl.a. været oplæg om tidlige tilknytningsforstyrrelser og konsekvenser for indlæring og trivsel.

PPR råder også over et korps af 12 trivselstrænere, som fremmer fællesskaber og er med til at støtte op om og sikre et godt læringsmiljø.

I 2021/22 var det grundet covid 19 ikke muligt at gennemføre trivselsindsatser.

I det følgende skoleår vil der være fokus på at gennemføre de indsatser der måtte udsættes.

Specialundervisning

I skoleåret 2021/2022 blev der henvist til specialundervisning i et eller flere af fagene dansk, tysk og matematik. Skoleforeningens bevilling til specialundervisning var 330 timer ugentligt.

Børn og unge med behov for specialpædagogisk støtte

Ud over den specialpædagogiske bistand til elever med læse-stave-vanskeligheder og behov for specialundervisning yder PPR rådgivning og vejledning til børn og unge med behov for specialpædagogisk støtte inden for områderne generelle indlæringsvanskeligheder, omfattende indlæringsvanskeligheder, autisme, sproglig udvikling og social-emotionel udvikling.

I den sammenhæng arbejder PPR tæt sammen med undervisningsministeriet i Kiel omkring anerkendelse af specialpædagogiske støttebehov.

PPR samarbejder med Landesförderzentren for områderne hørelse samt syn og fysisk-motorisk udvikling. I løbet af skoleåret har PPR fortsat opbygget og etableret strukturer og gode samarbejdsrelationer med medarbejderne på centrene.

Statistik

PPR modtog i skoleåret 2021/22 511 indstillinger på skoleområdet og 95 indstillinger på dagtilbudsområdet, i alt 606 indstillinger.

Aktivitetsniveau på skoleområdet

Skoleår	2021/22	2022/23*
Nyindstillinger	247	250
heraf med vanskeligheder i hovedfagene dansk, tysk og matematik	201	200
heraf med adfærdsvanskeligheder	26	28
heraf med indlærings- og adfærdsvanskeligheder	33	34
heraf forældrehenvendelser	73	80
Kontrolundersøgelser	264	210
Indstillinger i alt	511	460

* Prognose

Aktivitetsniveau på dagtilbudsområdet

Skoleår	2021/22	2022/23*
Indstillinger	95	98
heraf skolemodenhedsundersøgelser	10	10
heraf med adfærdsvanskeligheder	47	51
heraf grundet andre årsager	31	32
heraf afklaring af forudsætninger	25	26

* Prognose

Elever med specialpædagogiske behov.

Læringsgrupper og inkluderede elever i den almene undervisning

I skoleåret 2021/22 omfattede undervisningen af elever med generelle indlæringsvanskeligheder 306 elever, og undervisningen af elever med omfattende indlæringsvanskeligheder omfattede 21 elever. Eleverne var fordelt på 9 skoler med læringsgrupper og/eller på grund- og fællesskoler.

Evalueringskemaer:

I henhold til en lovgivningsændring i karaktergivningsbestemmelserne i ZVO, har PPR i samarbejde med team læreplaner for elever med generelle eller omfattende indlæringsvanskeligheder udviklet et nyt evalueringskema, der fra næste skoleår af vil være det gældende evalueringsystem for alle elever med generelle eller omfattende indlæringsvanskeligheder.

Ressourcecentre:

PPR har deltaget i arbejdsgruppen for udvikling og etablering af ressourcecentre og i samarbejde med UC-Syd planlagt et kompetenceløft, der gennemføres i næste skoleår. Kompetenceløftet skal søge at give de involverede i ressourcecentre et fælles sprog og en fælles forståelse for elevernes behov, samt forberede til etablering og opstart af ressourcecentre.

I året 2021/22 har vi budt mange nye medarbejdere velkommen. Vi er så glade for, at specialområdet bliver endnu mere prioriteret og at der er kommet yderligere fokus på vigtigheden af tidlig og helhedsorienteret indsats. På PPR vil vi forsat yde vores bedste for at børnene får den rette hjælp og at samarbejdet med familier er baseret på tillid og fokus på barnets bedste. I vores hverdags praksis søger vi et konstruktivt, nærværende og effektivt samarbejde med skoler og dagtilbud, der sikrer rettidig indsats.

REJSEKONTORET

SOMMERLEJRE OG ELEVUDVEKSLING

2021-22 var året, hvor kontakten til Danmark igen lige så stille vågnede op af sin corona-relaterede tornerose-søvn. Efter 1, 5 år med nærmest ingen rejseaktiviteter og andre mødeaktiviteter mellem sydslesvigske og danske børn og unge, kunne vi til Elevudvekslingen Uge 45-47 i 2021 tælle 64 match. Dette var kun halvt så mange match, som vi "plejer" at have, men vi er glade alligevel fordi det viste os, at lysten til at rejse ud og deltage i udvekslingsaktiviteter stadig er der.

I foråret 2022 mærkede vi for alvor den store interesse for vores aktiviteter; 650 børn fra Danmark og Sydslesvig tilmeldte sig til Rejsekontorets sommerferielejre, og det var igen desværre mange flere børn, end vi havde plads til på vores i alt 6 lejre. 315 børn fik en plads på enten Vesterled, Rendbjerg eller Christianslyst sommerlejren.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sommerferiekolonier	58	108	104	106	106	106	106	146	112	313	315
heraf børn fra Danmark									17	25	22
Elevudveksling uge 45-47 Antal match:	100	110	124	135	121	122	141	117	0	64	

AFSLUTNING PÅ 2 PROJEKTER

2022 var også året, hvor Rejsekontoret afrapporterede to store Sydslesvigudvalgs-finansierede projekter:

PROJEKT "MINDRETAL PÅ EFTERSKOLE"

Projektet kørte i årene 2018-2022 har i den grad styrket hele Skoleforeningens indsatsområde omkring efterskoleophold i Danmark. Én af projektets hovedaktiviteter var, at alle 7. klasser i løbet af deres skoleår skulle på et 24-timers ophold på en efterskole i Danmark. 21 gange har en sydslesvigsk 7. klasse i perioden 2018-2022 været på besøg på en efterskole i Sønderjylland. I alt har 768 elever og 41 lærere været afsted. Aktiviteten "24-timer" er vigtig fordi mange elever og deres forældre fra Sydslesvig ikke har et stort kendskab til efterskole-formen og igennem et kort snuseophold finder ud af, om det er noget der kunne være interessant senere i 9. eller 10. klasse. Selvom projektet og den dertilhørende finansiering af "24-timer på efterskole" er afsluttet, vil de gode samarbejdsrelationer mellem Skoleforeningen og projektets partnere Grænsforeningen og Efterskoleforeningen med sikkerhed fortsætte. Hver sydslesvigske fællesskole har igennem projektet fået gode partnerskaber op at stå med efterskoler i Danmark og det er guld værd, fordi det på den måde er nemmere at få aftaler i hus om besøg, prøveophold m.m., når man kender hinanden og "har gjort det før". Det er tydeligt, at sådanne indsatser, som kører over flere år,

virkelig har en betydning for et områdes udvikling. Siden 2012 er antallet af elever fra Sydslesvig, der tager på en efterskole i Danmark, fordoblet.

Sydslesvigske elever på efterskole	elever
2012-2013	43
2013-2014	58
2014-2015	65
2015-2016	46
2016-2017	52
2017-2018	97
2018-2019	109
2019-2020	100
2020-2021	92
2021-2022	81
2022-2023	83

Én bestanddel af projekt "Mindretal på efterskole" var også tilbuddet om at unge mennesker fra Danmark kunne tage deres 10. klasse i Sydslesvig. Også dette tilbud lukkes nu med udgangen af skoleåret 2022-23. I skoleåret 2022-23 vil 3 elever tage deres 10. klasse i Sydslesvig og bo hos en værtsfamilie. Fremover – efter 2022-23 – vil vi fortsat gerne byde gæsteelever fra Danmark velkommen i vores 10. klasser, hvis de enten selv kan finde en værtsfamilie eller ønsker at bo på Ungdomskollegiet i Flensborg.

Frivillig 10. klasse i Sydslesvig	antal elever
2015-2016	1
2016-2017	0
2017-2018	1
2018-2019	0
2019-2020	3
2020-2021	3
2021-2022	9
2022-2023	3

PROJEKT "UNGGENFORENING 2020"

Projektet "Ung Genforening 2020" ville sende alle sydslesvigske skoler og fritidstilbud (5500 børn og unge) på samtidigt besøg i alle de fem danske regioner i uge 20. De sydslesvigske skoler og de dertilhørende Børne og Ungdomshuse i Sydslesvig havde i fællesskab samarbejdet om at knytte i alt 79 bekræftede partnerskaber fordelt over 35 kommuner i Danmark. Der var lavet planer og programmer for undervisning og fritidstilbud for langt de fleste partnerskaber. Men hovedaktiviteten i projektet, nemlig besøget i uge 20, 2020, fandt aldrig sted. Nu afrapporteres projektet og vi siger tak for de mange ting vi lærte i forbindelse med udviklingen af projektet og de mange forberedelser.

LEJRSKOLER OG KOLONI

Den 3. april 2022 skrev daglig leder på Lejrskolehjemmet Vesterled, Henriette Christiansen, på Vesterleds Facebookside:

"2022! Så skete det! Vi er ENDELIG i gang med sæsonen. Det første hold er kommet herop så nu er der larm og latter på Vesterled 😊 Køkkenet kører på fuld tryk og børnene og de voksne hygger sig og har det sjovt. Flaget er hejst og vi ser frem til en lang og god sæson!"

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at både skoleåret 2019-2020 og 2020-2021 var rigtig dårlige år på lejrskolerne Rendbjerg og Vesterled, samt Hjerpsted Feriekoloni, så glæden var selvfølgelig meget stor hos både dem der skulle afsted, og hos medarbejderne på lejrskolerne og Hjerpsted-kolonien, da der endelig kom børn igen i foråret 2022.

Lejrskoleophold (antal elever)	Rendbjerg	Vesterled
2009-2010	475	750
2010-2011	614	564
2011-2012	562	880
2012-2013	407	714
2013-2014	413	854
2014-2015	510	1003
2015-2016	626	814
2016-2017	522	892
2017-2018	373	705
2018-2019	537	618
2019-2020	158	296
2020-2021	0	0
2021-2022	454	783
2022-2023 (prognose)	549	658

Hjerpsted Feriekoloni stod særlig skarpt da de første børn ankom på koloni i foråret 2022. Hjerpsted har nemlig i løbet af vinterens lukkeperiode været så heldig at have håndværkere i huset. Nu kan børn og pædagoger glæde sig over flotte nye gulve, nye lofter, loftslamper og nye senge.

Hjerpsted-ophold	antal børn
2010	844
2011	830
2012	807
2013	843
2014	835
2015	840
2016	845
2017	787
2018	828
2019	729
2020	0
2021	254
2022 (prognose)	711

JUBILÆUMSFESTER

I september 2022 fejrer vi hele to jubilæumsfester.

Den 2. september fejrer Hjerpsted Feriekoloni 50 års fødselsdag. Egentlig fyldte Hjerpsted 50 år i 2021, men grundet pandemien valgte vi af skubbe festen til 2022. Det bliver en jubilæumsfest med et sjovt og hyggeligt program til både børn og voksne. Alle er velkomne den 2. september kl. 14-17 på Hjerpsted Feriekoloni.

Den 20. september fejrer vi endnu et jubilæum; denne dag Vesterleds 75 års jubilæum. Alle er velkomne kl. 12.00 på Lejrskolehjemmet Vesterled.

NYT TEAM PÅ REJSEKONTORET

Fra og med skoleåret 2022-23 kan vi også sige hjertelig velkommen og "god arbejdslyst" til Rejsekontorets nye team. Lydia Graunke-Butz er ny leder, og Louise Andresen-Gildberg ny administrativ medarbejder på Rejsekontoret. Kontoret vil også i fremtiden huse området "Voksenundervisningen". Rejsekontoret og Voksenundervisningen er flyttet i nye lokaler i "Tivolibygningen" på adressen Südergraben 36 i Flensborg.

PERSONALEKONTORET

Skoleforeningen oprettede i 2013 et selvstændigt Personalekontor til at varetage centrale funktioner på personaleområdet. I sine nuværende funktioner kan arbejdsopgaverne deles op i følgende områder:

1. Administrative opgaver i forbindelse ansættelsesforhold

Personalekontoret løser alle administrative hovedopgaver i rekrutteringsprocessen under selve ansættelsesforholdet og ved ansættelsesforholdets ophør.

Nogle få nøgletal:

- Skoleforeningen har ca. 1.700 medarbejdere i faste eller tidsbegrænsede ansættelser
- Derudover er der ca. 4.200 ansættelser i såkaldte løse vikariater for at institutioner og skoler kan dække personalebehov i akutte situationer.
- I 2021 gennemførtes ca. 450 ansættelser af nye medarbejdere, enten som genbesættelse i en eksisterende stilling eller i en ny oprettet stilling.
- Skoleforeningen modtog i 2021 ca. 4.500 ansøgninger til vakante stilling

2. Driftsrådet, overenskomster og personalesager

Personalekontoret har den daglige kontakt til driftsrådet og ledsager/rådgiver arbejdsgiverside, når der er uoverensstemmelser mellem driftsrådet og arbejdsgiverside. Dette sker i samarbejde med advokaterne fra Arbeitgeberverband Flensburg, som Skoleforeningen er medlem af.

Personalekontoret koordinerer og ledsager overenskomstforhandlinger. I denne sammenhæng udarbejdes protokoller, aftaletekster mm.

3. Arbejdsmiljø

Udviklingen af området arbejdsmiljø foregår i samarbejde med de øvrige personaleansvarlige afdelinger. En række administrative procedurer er forankret i Personalekontoret. Vi henviser til den særlige beretning om området.

4. Digitalisering af personaleadministrationen

Personalekontoret er inde i en længerevarende proces omkring implementeringen af et digitalt Personalemanagementsystem. Systemet har en stor kompleksitet og implementeringen foregår i et tæt samarbejde med IT-kontoret og et eksternt konsulentfirma. Formålet med implementeringen er at effektivisere administrationen, give medarbejdere transparent tilgang til egne data, sikre datakvalitet og begrænse brugen af papir til de få områder, hvor lovkrav gør sig gældende.

Implementeringen har indtil nu omfattet følgende områder: Fraværsregistrering, ferieplanlægning via ledernes medarbejderportal, udrulning af medarbejderportalen til samtlige medarbejdere med tilgang til stamdata, ferieansøgning, lønseddel mm. Følgende områder implementeres i de kommende år: Digital ansøgning om fx omsorgsdage, seniordage osv., tilgang til egen digital personalemappe. Dertil digitalisering af forskellige processer: Arbejdstidsregistrering, rekrutteringsproces, kursusadministration og kørselsafregning

Aktuelle opgaver med særligt fokus

Nachweisgesetz

Kort før sommerferien 2022 har forbundsregeringen besluttet omfattende ændringer i Nachweisgesetz, som er gældende fra den 1. august 2022. Loven forpligter arbejdsgiver at informere medarbejderne om ansættelsesforhold og dokumentere dette skriftligt på en langt mere omfattende måde end tidligere – også ved selv små ændringer.

P51

Pensionsfonden af 1951 er lærernes tjenestemandspension. Den største del af administrationen lå tidligere ved en medarbejder ansat under finansministeriet. I lighed med praksis i andre danske tjenestemandspensioner skal væsentlige dele af administrationen overdrages til Lønkontoret og Personalekontoret. Forudsætningen for at kunne løse denne opgave er en tilgang til offentlige digitale systemer i Danmark og det er en væsentlig udfordring med Skoleforeningens placering i Tyskland.

ARBEJDSMILJØ

Skoleforeningen arbejder løbende på forbedring af såvel det fysiske som det psykiske arbejdsmiljø – hertil hører bl.a. arbejdet med at forebygge arbejdsulykker og kursusaktivitet omkring førstehjælp, brandsikring, instruktion i brug af rengøringsmidler og meget andet.

Coronatiden var (og er) helt sikkert en belastning, der også har indflydelse på medarbejderne i Skoleforeningen. I foråret gennemførte vi derfor en trivselsundersøgelse med særligt fokus på netop Corona. Vi arbejder stadig med de mange indkomne data for som organisation at lære mest muligt af denne meget anderledes periode.

Skoleforeningen har gennem de senere år professionaliseret sit set up på arbejdsmiljøområdet. Vi tog et stort skridt med ansættelsen af den første konsulent med en videregående uddannelse på området for fem år siden og vi har siden suppleret med yderligere en konsulent med dette specialområdet. De to konsulenter for arbejdsmiljøledelse er en del af Personalekontoret. Derudover har vi så forankret området hos konsulenter med ledelsesbeføjelser og relevant efteruddannelse på både Dagtilbuds- og Skolekontoret. I det interne udvalg. I det interne sikkerhedsudvalg, hvor også Teknisk Afdeling er med, behandler vi løbende forskellige problemstillinger, og vore medarbejdere går også ind i fælles uddannelse på området, så vi kan fortsætte udviklingen.

Dertil har vi skiftet leverandør i forhold til den eksterne vejledning, der skal sikre, at vi lever op til alle regler og forskrifter for det fysiske arbejdsmiljø, og med firmaet Theuerkorn har vi helt klart oplevet et løft i forhold til BAD, som tidligere havde kontrakten med os.

Vi ser det på antallet af institutionsbesigtigelser og på det daglige samarbejde, hvor alle vore egne medarbejdere oplever et helt andet samspil end tidligere.

Vi har fortsat samarbejdet med BAD omkring driftslægen, som vi oplever et godt samarbejde med.

Der er desuden faste møder med repræsentanter fra Driftsrådet, driftslægen og inklusionsrepræsentanten – de såkaldte ASA-møder og vi har indgået en inklusionsaftale, for at fastholde Skoleforeningens politik og forpligtelse på dette område.

Kursusaktivitet i skoleåret 21-22 på området:

Førstehjælpskurser: 136 deltagere

Brandsikringskurser: 257 deltagere

Kurser (delvist gennemført, delvist planlagt) i korrekt brug af rengøringsmidler for ca. 50 pedeller og ca. 125 rengøringsassistenter og desuden kursus for ca. 25 ansatte i vore forskellige køkkener.

Dagtilbudskontoret holdt kursus "Sikkerhed på arbejdspladsen" den 9.6.22 – Skolekontoret d.7.9.22.

Dagtilbud holdt d.4.5. en pædagogisk eftermiddag om psykisk arbejdsmiljø med 25 deltagere (ledere og souschefer).

I skoleåret 2021/2022 har der været tilsyn på 13 skoler. Besøgene blevet taget godt imod, i og med at Skoleforeningens Sicherheitsfachkräfte foretager tilsynene i viden om, at en del ledere har en dansk baggrund. Tilsynene bruges derfor også til at kvalificere lederne på stedet. Tilsynsarbejdet fortsætter indtil alle skoler har fået besøg.

I samme periode har der været tilsyn på 20 dagtilbud.

Skoleforeningen arbejder fortsat på dette område med at lave politikker – sammen med Driftsrådet, der er medarbejdernes repræsentation på området arbejdsmiljø - politikker, som mange kender fra Danmark, fx omkring tidlig indsats i forhold til sygdom, om vold og digital chikane mod medarbejdere mm. Arbejdet forsinkes desværre af de mange specielle opgaver som Corona har medført, hvor et stort antal sygemeldinger og karantæne betyder enorme mængder af administrativt arbejde (lønrefusioner) – men vi er på vej, den rette vej.

Kurser (delvist gennemført, delvist planlagt) i korrekt brug af rengøringsmidler for ca. 50 pedeller og ca. 125 rengøringsassistenter og desuden kursus for ca. 25 ansatte i vore forskellige køkkener.

IT I SKOLEFORENINGEN

IT-Kontoret har 28 godkendte stillinger, hvoraf der pt. er 24 besat og 2 er indstillet. Kollegaerne er ansvarlige for, at IT understøtter alle Skoleforeningens medarbejdere i at løse deres daglige opgaver. Kontoret byder på brugersupport og vejledning ved tekniske problemer og understøtter, når der skal findes IT redskaber for at løse nye opgaver.

De i det sidste år indførte IT-fieldservice stillinger er faldet godt på plads og institutionerne melder meget positivt tilbage om samarbejdet. Efter at de sidste stillinger på området er blevet besat vil der være mere tid for IT-fieldservice på den enkelte institution.

Kontoret har fået en driftsleder, som er fagansvarlig for hele Skoleforeningens IT-drift. På denne måde er der skaffet en ressource, der er tættere på opgaver og udfordringer i den daglige drift af IT-systemerne. Der er også blevet oprettet en koordinator stilling til dagtilbudsområdet, der skal være et fast bindeled mellem IT og dagtilbuddene. Stillingen skal give samarbejdet mellem Dagtilbud og IT et løft, så vi kan omsætte behovene hurtigere og mere målrettet.

WAN

Omsætningen af de nye internettilslutninger til Skoleforeningens institutioner er i fuld gang. I 08-2022 har vi fået 66 ud af 80 tilslutninger omstillet. Deraf 16 temporært på kobberledninger og 50 på nye fiber ledninger.

WI-FI

Dækning af trådløst netværk på institutionerne er nær 100% og ved at blive ens i forhold til adgang på alle institutioner. Næste skridt er at automatisere adgang via UNI-login/certifikater frem for individuelle WLAN-koder. Dette vil reducere det administrative arbejde til dette område på et minimum i institutionerne.

INTERAKTIVE SKÆRME I SKOLERNE

Im rammen af Forbundsrepublikkens digitaliseringsinitiativ "Digitalpakt" bliver der installeret interaktive storskærme som tavler i alle Skoleforeningens undervisningslokaler. Første runde, der tager højde for de almindelige klasselokaler og navi faglokaler er næsten afsluttet. 28 ud af 40 skoler har fået installeret 264 skærme.

TJENSTLIGE ARBEJDSREDSKABER TIL LÆRERE

Skoleforeningens strategi for IT og medier på dagtilbud og skole kræver, at alle undervisere og pædagoger har adgang til en bærbar computer til deres arbejde. På skoleområdet er der udleveret såkaldte "convertables", som kan bruges som laptop og tablet. Dette sker parallelt til opsætning af de digitale tavler.

FORVALTNING

Finansbogholderiet har fået opgraderet økonomisystemet på den aktuelle version, der nu ikke længere har brug for en klient installation. Endnu et tiltag, der vil gøre arbejdspladserne til medarbejderne mere fleksible.

Indføring af digital faktura behandling er i gang og starter med test her i efteråret.

Projektet omkring personalemanagement systemet er on-going.

TEKNISK AFDELING

Teknisk Afdeling udvikler, planlægger, koordinerer og udfører anlægs-, moderniserings- og istandsættelsesopgaver på Skoleforeningens bygninger og grunde.

Desuden står Teknisk Afdeling for kørselsområdet og varetager arbejdsgiverfunktionen i forhold til det tekniske personale. Større arbejdsområder er bl.a. affald, energiforsyning, forsikringer, eftersyn og hygiejne.

Bygningsmassen, der skal vedligeholdes omfatter alle institutioner og øvrige bygninger i Sydslesvig og lejrskolerne i Danmark.

STØRRE ANLÆGSOPGAVER

For at kunne omsætte skoleloven og omstrukturere hoved-, real- og gymnasieskoler til fællesskoler, har det været nødvendigt at etablere nye lokaler ved alle skoler med overbygning. Denne omstrukturering har været en stor udfordring for Teknisk Afdeling, der igennem flere år har brugt mange mandstimer på at udvikle og lede de mange store anlægsopgaver i forbindelse med udbygning til fællesskoler og heldagsskoler i Sydslesvig. I denne omstrukturering af alle vores skoler er vi i gang med den sidste del, nemlig moderniseringen af Gustav Johannsen-Skolen.

Gustav Johannsen-Skolen

Siden februar 2021 er der gang i 5. byggeafsnit, sanering af den ældste del af Gustav Johannsen-Skolen som forventes afsluttet i foråret 2023. På grund af skadestoffer og leveringsvanskeligheder trækker projektet ud. 6. byggeafsnit, tagmodernisering af hele den gamle bygning, er afsluttet. 7. byggeafsnit, sanering af forvaltningsfløjen, er i projektering.

Sild koncept

Vi er i gang med det 2. byggeafsnit (modernisering og sanering af den gamle elevfløj). 3. byggeafsnit, som indebærer etablering af førskolegruppen og sanering af tagetagen følger derefter og er allerede i projektering.

Vimmersbøl

Der arbejdes nu på at projektere dagtilbudsdelen og sætte entrepriserne i licitation. De første ordre er sendt ud og der er startet med de første byggearbejder.

Tarp Børnehave og Trene-Skolen

Her er alle kalkulationer på plads og vi er i gang med at sætte finansieringen sammen. Masterplanen foreligger nu.

Harreslev-Kobbermølle Danske Skole

Her er vi fuld i gang med planlægningen og projektering. Alle fagingeniører er i gang.

ETABLERING AF VUGGESTUER OG UDVIDELSE AF PLADSER I DAGINSTITUTIONERNE

Husum Børnehave

Vi er gået videre med planlægningen af udvidelsen med to aldersintegrerede grupper. Endvidere er vi i forhandling omkring en nødvendig finansiering med tilskudsgiveren. Byggeansøgningen er på vej.

Læk Børnehave

Her har vi igangsat en projektering og kommunen har givet tilsagn omkring medfinansiering. Vi arbejder på en modernisering og en kvalitativ udvidelse af børnehaven for at optimere i henhold til KITA-loven.

Store Vi-Vanderup Børnehave

Her er projekteret en udvidelse med modernisering og vi arbejder videre på en finansiering og projekterer videre.

Harreslevløkke Daginstitution – udvidelse

Udvidelsen af Harreslevløkke Daginstitution er afsluttet. Vi arbejder på restarbejderne. Lokalerne er blevet taget i brug.

Der er gang i flere undersøgelser og første planlægning omkring etablering af vuggestuer og udvidelser af børnehaver i Slesvig og Flensborg by.

I 2022 kunne vi med hjælp af et omfangsrigt saneringsprogram fra landet fortsætte med saneringer i følgende børnehaver:

Engelsby Børnehave, Jørgensby Børnehave og Nystadens Vuggestue.

MYNDIGHEDSKRAV – BRANDSIKRING OG TEKNISKE INSTALLATIONER

Teknisk Afdeling er i gang med at forbedre de sikkerhedsmæssige tekniske forhold på følgende institutioner:

Harreslev-Kobbermølle Danske Skole, Sild Danske Skole, Store Vi-Vanderup Danske Skole, Gustav Johannsen-Skolen i Flensborg, Jes Kruse-Skolen i Egerførde, Nibøl Danske Skole.

I 2022 kunne vi modtage et tilskud fra Landet via IMPULS II på 1,7 mill. € til skolesaneringer, der skal omsættes i 2022-2024.

På grund af nye store regnvandsmængder og vore store behov i regnvands- og spildevandssystemet er vi i gang med projektering og sanering på Kay Munk-Skolen i Kappel, Gottorp-Skolen i Slesvig, Hans Helgesen-Skolen i Frederiksstad, Jørgensby-Skolen i Flensborg, Engelsby Børnehave i Flensborg, Kiel Pries Børnehave og Christianslyst.

Store moderniseringer er i gang på Jørgensby-Skolen i Flensborg (tagmodernisering) og Jernved Danske Skole i Kiel (tagmodernisering). Her kunne vi indsamle en del tilskudsmidler (BAFA og IMPULS).

MILJØ OG ENERGI

Teknisk Afdeling er løbende i gang med energetiske saneringer som tagmoderniseringer, loftsisoleringer, vinduer, varmeanlæg, pumper og LED-belysning. Ligeledes kunne vi forhandle os frem til nye

biogaskontrakter. Alle moderniseringer forholder sig til ENEV (Energiesparverordning). Vi arbejder endvidere på muligheder for at etablere KWK-anlæg (Kraft-Wärme-Kopplung) og udvide vores biogastilslutninger, ligesom vi arbejder på at nedsætte vores CO₂ forbrug og resurseforbrug i det hele taget. Photovoltaikundersøgelser er i gang en del steder – det forudsætter muligheden for kompensering af eget forbrug. Vi har med stor succes fået etableret photovoltaikanlæg på Christian Paulsen-Skolen og i Harreslevløkke Daginstitution. Projekter med egen strømforsyning fortsætter. Endvidere samarbejder vi med andre kommuner omkring projekter som brint, "Eisspeicher" og varme ud af spildevand. Produktion af strøm ud af andre CO₂ neutrale stoffer er i undersøgelse.

SALG AF BYGNINGER

Følgende bygninger står indtil videre til salg:

- Skolen i Strukstrup
- Bavnehøj-Skolen med sportspladsen
- Vidingherreds Danske Skole med grønarealer
- Tinningsted Børnehave
- Aventoft Børnehave
- Humptrup Børnehave

ØKONOMIAFDELINGEN

Økonomiafdelingen er delt op i fire underafdelinger:

- Finansbogholderi
- Lønkontor
- Beihilfe-Kontor
- Indkøbskontor

I hele afdelingen er der 19 fastansatte medarbejdere.

Økonomiafdelingen er ansvarlig for den årlige revision fra både danske og også tyske revisorer. Derudover kommer Finanzamt og Deutsche Rentenversicherung jævntligt for at kontrollere momsafregningerne, beregningen af lønskat, overholdelse af almennyttigheden og anvendelse af alle personalerelaterede forsikringer. Økonomiafdelingen bliver også revideret af Landesrechnungshof mm.

Finansbogholderi

Hovedopgaver i finansbogholderiet består af bogføring af kasse og bankkonti, samt bogføring af danske og tyske kreditor med daglig betaling. Der foretages ca. 5000 bogføringer per måned.

Hertil kommer centralopkrævning af børnehavebidrag inkl. rykkerforløb, indgå afdragsordninger mm. Samtlige institutionsregnskaber føres også af finansbogholderiet inkl. Christianslyst og Jaruplund Højskole.

Når institutionerne modtager pengegaver eller andre donationer, udstedes "Spendenbescheinigung", da Skoleforeningen er en almennyttig forening.

Finansbogholderiet gennemfører regelmæssigt interne revisioner af samtlige institutioner.

Lønkontor

Lønkontoret sørger for beregning og udbetaling af løn og pensioner under hensyntagen af skatte- og socialforsikringslove. Der afregnes ca. 1500 fastansatte medarbejdere, ca. 400 vikarer og ca. 450 pensionister per måned. De forskellige medarbejdergrupper bliver aflønnet efter flere forskellige overenskomster og pensionsordninger.

Derudover administreres aldersforsørgs- og VWL-kontrakter og indberettes bidrag til ATP, Gruppeliv og danske pensionskasser.

Beihilfe-Kontor

Beihilfe er en supplerende syge- og plejeforsikring til vores lærere og skoleledere samt pensionister.

Skoleforeningen har ca. 900 Beihilfeberettigede, som løbende sender deres afregninger ind.

Lovgrundlaget for beregningerne er "Beihilfeverordnung des Landes Schleswig-Holstein", som Skoleforeningen er forpligtet til at anvende.

Rådgivning i forbindelse med lægebehandlinger, medicin, sygdom, fødsel, pleje mm. hører også til de daglige opgaver.

Indkøbskontor

Indkøbskontorets hovedopgave består i at assistere institutionerne og afdelingerne ved alle spørgsmål rundt omkring indkøb.

Der

- indhentes priser og tilbud
- udarbejdes rammekontrakter
- hjælpes ved licitationer samt dokumentation
- bestilles undervisningsmaterialer og bøger

- fordeles diverse materialer og bøger til institutionerne via vores egen bogbus.

Ved alle køb over 1000,- euro skal der indhentes mindst 3 tilbud og foretages en dokumentation i henhold til gældende lovgivning. Indkøbskontoret har derudover en egen webshop med ca. 1400 artikler, som institutionerne kan bestille.

Under udvikling

Økonomiafdelingen er i gang med digitalisering af fakturahåndtering og optimering af budgetprocedurer.

SKOLEFORENINGENS ØKONOMI

REGNSKABSTAL FOR FINANSÅRET 2021

I 2021 modtog vi for andet år det slesvig-holstenske skoletaxameter – Schülerkostensätze – og de indeholdt en gennemsnitlig fremskrivning på ca. 4 %. Vi følte os usikre på, om vi ville få fuld tildeling for alle de elever, som har særlige behov, og hvor de skal anerkendes i Kiel, før vi kan vide, om vi får de dermed forbundne ekstra tilskud. Det ser ud til, at vi var for forsigtige, men disse afregninger er ikke afsluttet i skrivende stund, så der er stadig et lille forbehold. Helt uden forbehold kan vi dog sige, at forhøjelsen af transporttilskuddet til elever i 1.-10. klasse gav et løft på næsten 0,5 mio. euro og betyder en lidt bedre dækning af vore høje transportudgifter. Vi dækker dog stadig mere end halvdelen over de danske tilskud. Signalerne fra Slesvig-Holsten er fortsatte investeringer i skolesystemet, så vi kan forvente en vis fremskrivning år for år.

På dagtilbudsområdet er vi i en overgangsfase hen mod et ensartet tilskudssystem i hele delstaten. På vejen derhen er vi i forhandlinger med alle de 34 kommuner, hvor vi har dagtilbud placeret. Det hårde arbejde har betydet en stigning også i tilskuddet til dette område, en del med tilbagevirkende kraft, så vi har i 2021 modtaget yderligere tilskud for 2020 på op imod 1 mio. euro, men også her har vi et lille forbehold, fordi regnskaberne, der bestemmer, om vi skal tilbagebetale nogle tilskud for 2021, først afsluttes i løbet af 2022. Overordnet set er vi dog optimistiske, men minder om, at der med de forhøjede tilskud også følger nye dokumentationskrav og nye normer, der skal overholdes. Vi får mere tilskud, men tilskuddene går i høj grad til nye personalenormeringer og nye administrationskrav. Og tilskuddene har udgangspunkt i tyske lønniveauer, som hænger sammen med en væsentligt lavere uddannelsesmæssig indplacering af pædagoger end det, som gælder for danske pædagoger. Vi er naturligvis nødt til at matche det danske arbejdsmarked, som vi rekrutterer på, og her vil vi altid have en ekstraudgift, som ikke dækkes af de tilskud, vi kan få fra tysk side.

På nuværende tidspunkt vurderer vi, at de danske tilskud i bedste fald indeholder små fremskrivninger i de kommende år. Efter overskud i 2020 og nu også i 2021 er det fuldt forståeligt, at 2022 ikke byder på en fremskrivning, men personaleudgifter er så stor en del af vore udgifter, at overenskomst-mæssige lønstigninger og kompensationer for høj inflation hurtigt kan æde vore øvrige fremskrivninger op. Vi skal altså samlet set stadig være forsigtige, og vi må nok forvente, at vi om få år igen står et sted, hvor udgifterne vokser hurtigere end indtægterne. Faktisk kan allerede 2022 være sådan et år.

I 2021 kom der fart på udgiftsudviklingen. Lærer- og pædagogudgifterne steg hurtigere end forventet pga. inflationen, og på mange områder oplever vi priser, der stiger i en anden takt end de seneste mange år. Vi kan se frem til substantielle stigninger på udgifterne på hele energiområdet. Byggeområdet har nu været ramt i flere år af overgennemsnitlige stigninger, fordi markedet er overophedet. På ingen af disse områder er der udsigt til, at der falder ro over udviklingen. Vi har grund til at antage, at inflationen også får indflydelse på de overenskomster, som indgås de kommende år, måske især under TVöD, men de danske overenskomster med pædagoger, lærere og gymnasielærere vil på et tidspunkt nok også komme med. Endelig skal vi – i lighed med tidligere år – minde om, at udgifterne til pensioner vil stige en del år endnu, fordi mange ansatte fortsat er omfattet af garantier om tillæg til pensionen, der er forbundet med det nu afskaffede Sydslesvigtillæg. Disse forskellige faktorer underbygger kun udsagnet fra det foregående afsnit om, at der ikke går mange år, før vi igen er der, hvor udgifterne vokser hurtigere end indtægterne, og vi igen skal tænke i besparelser og effektiviseringer.

Uanset kommende udfordringer er der ingen fare for Skoleforeningens fremtidige drift. De seneste års udvikling i og sikring af tyske tilskud har været meget positiv og har mindsket afhængigheden af stigninger i de danske tilskud, men Skoleforeningen kan på ingen måde undvære danske tilskud – og heller ikke, at disse fortsat fremskrives.

DANSK VOKSENUNDERVISNING I SYDSLESVIG

ved sekretær Louise Andresen-Gildberg

Dansk Voksenundervisning er det centrale sted i Sydslesvig, der tilbyder undervisning til voksne inden for et bredt spektrum af fag og emner. Voksenundervisningens øverste organ er Repræsentantskabet, der består af 35 delegerede fra et stort antal danske organisationer og institutioner i Sydslesvig og de hermed samarbejdende frisere. Repræsentantskabet vælger et nævn på syv medlemmer for et år ad gangen. Voksenundervisningsnævnet fungerer som forretningsudvalg for Repræsentantskabet.

Nævnets formand er Jens M. Henriksen (Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V.), næstformand er Maike Lohse (Sydslesvigsk Forening e.V.).

De øvrige nævnsmedlemmer er Blide Kürstein Borg (Den Slesvigske Kvindeforening), Erika Jentzen (DSH - Foreningen af Aktive Kvinder), Kerstin Meinert (Sydslesvigsk Forening for Ejdersted amt), Margrit Hartl (Sydslesvigsk Forening for Flensborg amt) og Gaby Günther (SdU).

SÆSON 2021-2022

Sæsonen 2021- 2022 har stadig været præget af corona restriktioner, men vi nærmer os det normale kursusliv igen. I 2021 kunne stadigvæk ikke alle gymnastikkurser finde sted som de plejer og vi har ligeledes stadigvæk haft en del online-kurser. Vi satser på, at vi i den nye sæson 2022/2023 kan tilbyde kurser inden for alle emner uden restriktioner, så vores kursister igen kan få glæde af et mangfoldigt kursustilbud.

I sæsonen 2021-2022 blev der i alt udbudt 298 kurser med 6672,82 lektioner, heraf har 30 kurser været online-kurser. I alt har der været 2720 deltagere.

182 af det samlede antal kurser blev gennemført af udbydere i Flensborg, 56 kurser blev gennemført af udbydere i Slesvig-Flensborg amt, 48 kurser af udbydere i Rendsborg-Egernførde amt og 12 kurser blev gennemført af udbydere i Nordfrisland.

241 af det samlede antal kurser har været danskkurser, hvilket svarer til 80,87 %.

17 kurser har været gymnastikkurser, 15 kurser falder under emnet "Hobby". Der har været 8 kunstkurser og 5 musikkurser. De resterende kurser har været andre sprogkurser end dansk. Kursusvirksomheden blev i budgetåret 2021 støttet med 79.155,56 euro i offentlige tilskud.

Statistik 2021-2022		
Emne	Kurser	Deltagere
Dansk sprog	241	2041
Dansk litteratur	1	8
Øvrige sprog	7	52
Motion & bevægelse	17	150
Håndarbejde/håndværk & kreativitet	15	124
Kunst & kultur	8	189
Musik, kor & orkester	5	87
Aktive pensionister	4	69
I alt	298	2720

	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Kurser	317	348	322	128	298
Deltagere	3.474	3.862	3.568	1.107	2.720

NY ADMINISTRATIONSSEKRETÆR OG LEDER FOR VOKSENUNDERVISNINGEN

Anne Lobach, som hidtil har stået for administrationen af Voksenundervisningen, stopper per 1. august 2022. Fremover vil Louise Andresen-Gildberg overtage administrationen af Voksenundervisningen. Louise har fået kontor i Tivolibygningen i Südergraben 36 i Flensburg. Ud over Voksenundervisningen, er Louise også administrativ medarbejder for Rejsekontoret. Lydia Graunke-Butz er frem over leder for både Voksenundervisningen og Rejsekontoret.

VOKSENUNDERVISNINGENS HJEMMESIDE

På Voksenundervisningens hjemmeside findes der en aktuel kursusliste, alle kursussteder, ledere og lærere samt alle informationer om Voksenundervisningen. Derudover er det muligt direkte at tilmelde sig til enkelte kurser via hjemmesiden: www.voksenundervisning.de

LADELUND UNGDOMSSKOLE

ved forstander Tore Bock

Ladelund Ungdomsskole blev oprindeligt tænkt som Skoleforeningens egen og Sydslesvigs eneste efterskole. Skolen er skænket af A.P. Møller Fonden, grundlagt i 1981 og åbnede portene for elever for første gang i 1982. Dermed runder vi i dette skoleår 40-års jubilæum og dagen begås med en fest for forhenværende kollegaer og gamle elever.

I 2020 stillede Skoleforeningen Ladelund Ungdomsskole for opgaven at ændre sin profil: Væk fra efterskoletænkning hen til at være mere erhvervsvejledende inkl. en ny struktur for undervisningen. Mens 2020-21 gik med at vende tanker og samle ideer, var undervisningsåret 2021-22 tidsrummet for at afprøve de første elementer. Som nævnt, er formålet med vores undervisning at gøre eleverne mere erhvervsparate. Derfor er målet med den daglige undervisning ikke udelukkende formidling af viden, men lige så meget at styrke de kompetencer, der er relevante for en erhvervsuddannelse. Det gik som så tit når nyt afprøves og et tegn på en fornuftig forandringskultur: Der skal justeres hen ad vejen. Vi startede med at sløjfe stort set hele skemaet og kom efterhånden forskellige nye elementer på, som vi mener er givende og nødvendige. I dag står vi i hovedfagene med et miks af skemalagte timer og åbne tilbud, hvor eleverne selv vælger fag og indhold. Bifagene tilbydes i kurser på tværs af klasserne i 4-6 ugers kursusperioder. Medbestemmelse og valgmulighederne skal fremme kompetenceudviklingen og øge motivationen.

Ud over de nævnte forandringer i undervisningen boede for første gang to 10. klasses elever i et bofællesskab i en forhenværende tjenestebolig. Vi samlede på gode erfaringer i sidste år og det er meningen, at disse bofællesskaber for de ældste elever skal blive til et fast element. I det kommende skoleår starter vi med seks elever i to boliger. I det hele taget er Ladelund Ungdomsskole atter en gang fyldt godt op og vi har for fjerde gang i træk en venteliste.

Som nyt element starter vores ressourcecenter op i år, som er sparringspartner for lærerne og et ekstra støttetilbud til eleverne på det socialpædagogiske område.

Sideløbende med at vi finder fodfæste i vores nye undervisningsstruktur, vil vi i år arbejde på vores erhvervspraktik. Målet er at give eleverne i skoleåret 2023-24 et bedre indblik i og kontakt til forskellige uddannelsesmuligheder og erhverv. Både kontakt til institutioner nord og syd for grænsen og elevernes personlige kompetenceudvikling medtænkes.

Personaletableauet har kun drejet sig vedrørende én detalje: Marten Brauer, som er tryktestet fra de foregående to skoleår, fik en fast kontrakt og vi glæder os til de kommende år med ham.

Lige som alle andre har også Ladelund Ungdomsskole i sidste skoleår været underlagt corona-restriktioner. Da vi som kostskole med en anden hverdag og rutiner er en undtagelse i skoleverdenen, var det en konstant udfordring at tilpasse corona-regelværket til vores forhold. Det lykkedes med kreativitet, stor indsats og fleksibilitet fra lærere og personale at finde gode løsninger for vores elever, skolen måtte lukke sine porte én gang, dog ikke grundet coronaudbrud. Dermed var det gudskelov igen muligt at gennemføre arrangementer, som ikke kunne gennemføres året forinden (juleafslutning, lejrskole, udflugter, koncerter mm). Alt i alt slap vi også dette år helskindet gennem åbningsperioden og krydser finger for dette skoleår!

Samlet set ser vi frem til et krævende og spændende skoleår 2022-23, hvor det gælder at genfinde strukturer og rutiner på den ene hånd og samtidig allerede nu tænke videre med henblik på skoleåret 2023-24

UNGDOMSKOLLEGIET

ved forstander Allan Pedersen

Ungdomskollegiet på Marienhölzungsweg i Flensborg blev efter en indsamling i Danmark overdraget til Skoleforeningen i 1971. Det har siden været hjem for fjerntboende unge, som har søgt uddannelse i byen. Herudover har elever efter skolernes eller PPRs indstilling kunnet optages. Ungdomskollegiet har en bestyrelse bestående af tre forældre, to repræsentanter fra Duborg-Skolen, en repræsentant fra Styrelsen, to beboere og en medarbejder samt forstander.

Vi bød nye og gamle kollegianere velkommen efter sommerferien med et intro forløb lavet i samarbejde med SdUs konsulent og medarbejdere fra Aktivitetshuset. Forløbet præsenterede bl.a. de mange foreningstilbud i Flensborg. En god skolegang kombineret med et meningsfuldt og aktivt fritidsliv giver bedst trivsel, og særligt eftermiddagen på vandet ved rokлубben rystede os godt sammen. Næste skoleår indledes på samme vis.

Vi var særligt opmærksomme på de fire danske elever, som valgte at tage 10. klasse i Sydslesvig og bo på Ungdomskollegiet. Heldigvis tog deres nye kammerater godt imod dem, og det har været dejligt at opleve, hvordan sproget helt naturligt blev dansk, når danskerne sad med ved bordet. De blev hurtigt en del af vores fællesskab, og på trods af særlige udfordringer fx ved lægebesøg og med transport fik de et udbytterigt ophold. Der kom yderligere to elever fra Danmark i løbet foråret, mens en af personlige grunde valgte at afbryde opholdet.

Coronaen fik igen betydning for vores hverdag. Mundbindet var en irriterende følgesvend helt frem til forårsferien og i løbet af vinteren blev en stor del af de unge og personalet ramt. Der blev bragt mad på bakker til værelserne, hvor de unge sad i isolation, og personalets arbejdstider blev tilpasset, så det hele kunne hænge sammen. Coronaen var også grunden til, at vi igen valgte at udskyde et planlagt åbent-hus-arrangement, som oprindeligt skulle have fundet sted i forbindelse med 50-års jubilæet i 2021.

Eleverne fra Gustav Johannsen Skolens heldagsskole spiser efter sommerferien og efter to år pause igen middagsmad på kollegiet, og køkkenet leverer efterhånden igen mere mad til arrangementer og møder i Skoleforeningen. Vi håber også, at en ny kokkelærling snart kan begynde sin uddannelse hos os.

Krigen i Ukraine og den deraf følgende flygtningestrøm har fået Skoleforeningen til at se nærmere på vores mulighed for at hjælpe med indkvartering. Ungdomskollegiet har principielt stillet sig til rådighed, og vores bestyrelse har gjort sig tanker om, hvordan vi kan hjælpe, hvis det bliver aktuelt.

Vi har fortsat et godt samarbejde med vores nabo Villa Paletti. Det har i år resulteret i et farvestrålende kunstværk i stilen streetart på bagsiden af vores garager ved skoven. Kollegianerne har været med til at bestemme motiverne over temaet Flensborg. I den mere alvorlige ende har vi sammen opstillet en hjerte-starter i skellet mellem vores to institutioner.

Kollegierådet har i løbet af skoleåret lavet arrangementer for deres kammerater. Her skal nævnes turen til HeidePark med bus sponsoreret af Aktiv Bus og 20 kollegianeres deltagelse i SSFs Løveløb i Kobbermølle. Mest begejstring hos kollegianerne har der dog været over, at vi har fået et godt og stabilt internet i alle rum på kollegiet.

Til kommende skoleår får vi desværre ingen nye elever fra Før og kun en fra Sild. Alligevel glæder vi os til at tage imod omkring 50 kollegianere efter sommerferien.

JARUPLUND HØJSKOLE

ved forstander Karsten B. Dressø

MCP FIK ENDELIG FIK ENDELIG "LUFT UNDER VINGERNE"

Antal kursister på Jaruplund Højskole blev lidt højere end i 2020, mens det samlede antal gæster og kursister blev lidt lavere. Dette skyldes igen Covid-19 restriktionerne, og deraf følgende aflysninger i første halvdel af 2021. Til gengæld lykkedes det at gennemføre vores 13 ugers Minority Changemaker Programme (MCP) i foråret 2022. Mere om det efterfølgende.

Som tidligere år har det kun været muligt at opnå årets resultater og de mange positive evalueringer/tilbagemeldinger fra vores kursister, ved en fælles indsats fra alle medarbejdernes side.

Antal GÆSTER, KURSISTER PÅ KORTE KURSER OG ÅRSELEVER (ÅE)

Analog de tidligere år er vores tal opgjort i

- *det totale antal gæster* på Jaruplund Højskole til forskellige arrangementer (inkl. vores kursister),
- *samlet antal af kursister*. Det vil sige, kursister jf. vores kursuskatalog, øvrige kursister som vi har haft på kurser, der er udarbejdet i samarbejde med danske lokalforeninger/andre og
- *antal Årselever (ÅE)*.

Det totale antal gæster. Vores målsætning for antallet af gæster på Jaruplund Højskole for 2021 var igen på 3.500, hvilket vi ikke nåede. Vores totale antal gæster inkl. kursister, kom på **2.305** i 2021 til forskellige arrangementer, udlejninger og kurser (mod 2.444 sidste år). Det er lidt færre end året før, og tilskrives igen udelukkende Covid-19 situationen.

Samlet antal kursister, som både er kursister jf. vores kursuskatalog og kurser i tæt samarbejde med danske foreninger steg til 727 kursister mod 552 kursister i 2020. Dette til trods for at vi i 2021 først kom i gang med kurserne medio juni og desværre også måtte aflyse et fyldt nytårskursus grundet Covid-19.

Årselever(ÅE). Ved opgørelsen af antal ÅE (en elev i 40 uger = 1 årselev), er vi i 2021 nået op på 16,46 ÅE, hvilket er lidt flere end i 2020, hvor vi havde 15,04. Fortsat imponerende under de vilkår med tvungne aflysninger grundet Covid-19 og i betragtning af, at vi ikke har haft et langt kursus (kursus over 12 ugers varighed). Så ÅE tallet i 2021 er igen kun opnået via korte kurser (kurser af en til tre ugers varighed) og i løbet af et halvt år (i perioden medio juni til december).

MINORITY CHANGEMAKER PROGRAMME (13 UGERS PLANLAGT KURSUS I FORÅRET)

Med henvisning til de sidste tre års Årsskrift/årsberetninger, har vi i tæt samarbejde med Grænsforeningen, fortsat udviklet og atter tilbudt et 13 ugers kursus til foråret 2022 under titlen "Minority Changemaker Programme". Et utrolig spændende kursus målrettet unge mennesker fra de europæiske mindretal, og unge med interesse for mindretal. I den grad en levendegørelse af "Mindretalenes hus" som alle i såvel det danske, frisiske og tyske mindretal kan være stolte af. Et kursus hvor over 100 års erfaringer sammen med andre mindretals erfaringer stilles til rådighed for unge fra de europæiske mindretal samt andre interesserede. Dette med henblik på at danne og uddanne unge

mennesker i rammen af dansk højskole tradition. Kurset suppleres med input fra Syddansk Universitet, så de unge mennesker der ønsker det, får mulighed for at opnå ECTS point.

Målet er, at de unge mennesker efter endt kursus bliver konstruktive ambassadører for mindretallene og dermed er bedre rustet til at tage dialogen i EU. Den fremtidige mindretals dialog der forhåbentlig vil komme i forbindelse med resultatet af Minority SafePack (indsamling af 1,2 million underskrifter) til EU kommissionen. Vi på Jaruplund Højskole, Dansk Skoleforening for Sydslesvig, det danske mindretal og Grænseforeningen ville dermed være bidragsydere, til noget der er langt større end os selv, og gøre vores til, at synliggøre værdien af mindretal der lever i fredelig sameksistens med flertallet.

Endelig lykkedes det at gennemføre vores MCP på Jaruplund Højskole fra den 27. marts til den 24. juni 2022. Der var indledningsvis 30 tilmeldte, men i ugen op til meldte 10 elever fra grundet den usikre situation i Europa efter invasionen i Ukraine. Vi valgte på trods af situationen, at gennemføre det veltillæggte MCP i tæt samarbejde med Grænseforeningen og Syddansk Universitet. En god beslutning der gav mange positive tilbagemeldinger og med enkelte tilretninger, er vi klar til at gennemføre det igen i 2023. Her vil der i vores gennemførelse blive lagt endnu mere fokus på mindretallenes situationer og at udvikle elever til at blive "kommende Changemaker/"konstruktive ambassadører" for de europæiske mindretal.

VORES REGNSKAB FOR 2021

Vi fik først mulighed for at påbegynde gennemførelser af vores kursusvirksomhed medio juni 2021 og måtte aflyse kurserne i hele foråret 2021. Vi blev derfor ultimo juni 2021 bedt om at lave et tilrettet budget/estimeret regnskab for 2021. Idet der fortsat er faste udgifter, og der var usikkerhed om den fremtidige kursus gennemførelse, viste det estimerede regnskab, at vi ville lande på et underskud på 336.984,- euro. Dette holdt heldigvis ikke stik, og vi endte med et underskud på 257.310,80 euro, hvori der fortsat ikke var indregnet det tidligere driftstilskud fra Skoleforeningen på 89.000,- euro. Så resultatet var reelt et underskud på 168.310,- euro. Skal tallene sammenlignes med sidste år, er det vigtigt at huske, at vi året før modtog et ekstraordinært Corona tillæg fra Sydslesvigudvalget på 169.000,- euro, og dette modtog vi ikke i 2021. Tager vi dette i betragtning, så ville det sammenlignelige resultatet, have givet tæt på et lille + i regnskabet for 2021 og dermed lidt bedre end året før.

Et flot resultat på trods af de eksisterende vilkår og med stor ros til alle.

PERSONALE

I februar 2022 modtog vi en opsigelse fra lærer Drude Terkildsen Bill, der efter et år på højskolen blev tilbudt et nyt job i Aarhus, som vi alle havde fuld forståelse for, at hun sagde ja tak til. Efter at have igangsat en ny ansættelsesprocedure, oplyste lærer Jeppe Kirkegaard, at han efter tre år på højskolen havde et ønske om nye udfordringer, og at de ville flytte til Madeira til efteråret 2022, hvorfor han ville stoppe pr. 1 august. Det betød, at vi den 1. juni 2022 bød velkommen til vores to nye lærer kollegaer Ditte Krøner fra Aarhus og Jonas Voss her fra Flensborg. Ditte er flyttet ned på højskolen og leder efter en lejet lejlighed i Flensborg.

Signe Gaden Pedersen der i februar 2021 blev ansat som skolesekretær og afløste Birte på kontoret har fået sin titel ændret. Signes titel og ansættelse er grundet hendes kompetencer og nuværende indsats, blevet ændret til Kapacitetsansvarlig Skolesekretær, idet det er mere retvisende for den selvstændige funktion Signe udfører.

Igen i år skal lyde en stor tak med ros til alt personalet på højskolen, for den indsats der er ydet i 2021 og fortsat ydes i 2022. Vores gæster og kursisters tilbagemeldinger indeholder fortsat megen ros til hele personale gruppen.

STØTTEKREDSEN

Det har været muligt for Jaruplund Højskoles Støttekreds, atter at være samlet til forskellige arrangementer i efteråret og igen i foråret 2022. Dejligt atter at kunne gennemføre foredrag, Syng, snak og spis sammen eftermiddage/aftener.

FREMADRETTET

Vores kortkursusprogram for 2022 blev for første gang offentliggjort allerede i juli måned 2021, idet tiden under det aflyste MCP i foråret 2021, og det faktum at vi ikke måtte gennemføre de korte kurser til erstatning, gjorde det muligt, at vi fik programmet færdigt allerede i juni 2021. Den sidste dag i december 2021 havde vi 430 tilmeldte til vores korte kurser i 2022 inkl. kurser til foreninger. Ved udgangen af januar 2022 var vi oppe på 591 tilmeldte. Det tyder på, at vi for 2022 får over 800 kursister på vores kurser, hvilket atter er en forbedring i forhold til 2020 og 2021.

AFSLUTNING

Det er dejligt fortsat at kunne afslutte årsberetningen med at skrive, at der igen har været et rigtig godt samarbejde med vores bestyrelse, skoleforening, Driftsrådet og vores støttekreds. Det er fortsat en fornøjelse at være forstander og samarbejde med de 14 engagerede medarbejdere, der ved fælles indsats på såvel hverdage, helligdage og i weekender, sommer som vinter, giver vores kursister en god oplevelse af Sydslesvig og Jaruplund Højskole og, at medarbejderne dermed er gode ambassadører for det danske mindretal i Sydslesvig.

CHRISTIANSLYST

Dansk Skoleforening overtog driften af Christianslyst fra starten af 2020. Få måneder efter lukkede al aktivitet ned pga. Corona og først i løbet af 2021 kunne driften delvis genoptages. I 2022 har der været måneder med fuld drift – og så alligevel ikke helt, for der kom stadig aflysninger pga. Corona, ja sågar har det været nødvendigt at aflyse enkelte arrangementer pga. Corona blandt personalet.

Skoleforeningen har investeret noget i at sikre grundlag for drift. Visse forsømte vedligeholdelsesarbejder er også blevet foretaget.

Med tanke på den fremtidige drift er der ved siden af driftschefen ansat en gæstechef, og dette ledelsesteam arbejder sammen om at skaffe et bedre kundeunderlag for det, som er institutionens hovedformål: At huse lejrskoler og foreningsgrupper med interesse for Sydslesvig. Derudover ses der på mulighederne for helårsdrift ved at være kursuscenter, fx for Skoleforeningen, for højskolelignende kurser, "Bildungsurlaub", mm. Det vil de kommende år betyde nogle ændringer herunder nogle forbedrede ansættelses- og arbejdsvilkår for personalet, sådan at vi også kan tiltrække kvalificeret personale til Christianslyst, når nogle af de nuværende inden for overskuelig fremtid trækker sig tilbage. Vi forventer en lukkeperiode på nogle uger i sommerferien, hvor der traditionelt faktisk ikke har været meget drift, og færre weekendåbninger, hvor private arrangementer, som ikke er forenelige med vort almennyttige formål, har givet store udfordringer med at få arbejdsplaner til at gå op, herunder overhovedet at finde personale til disse tidspunkter, som generelt ikke er så attraktive.

Skoleforeningen har måttet yde driftstilskud til Christianslyst, lige som SdU, og sådan som det er tilfældet ved alle mindretallets institutioner – men trods Corona har dette tilskud kun udgjort ca. 100.000 € i alt i de første to år – mod forventede ca. 135.000 € årligt.

For at understøtte driften af Christianslyst – men også til gavn for andre af mindretallets lejrskoler og mere generelt for skoleudveksling med Danmark – har vi fornyet vores ønske om at få Sydslesvig på Danmarkskortet, nemlig som en del af DSB-skolerejser og på listen over danske lejrskoler. Vi er jo blevet mindet om grænsens betydning i Coronatiden, så vi har ikke naive forestillinger om at dette ønske omsættes hurtigt, men netop Corona har mindet os om hindringer for kontakten til Danmark. Vi håber, at disse kan blive mindsket de kommende år.

Vi tror på, at de nye tiltag kan skabe en mere stabil drift på Christianslyst, men må regne med en længere omstillingsperiode på tre til fem år, om end nytten af de strategiske valg allerede kan anes nu. Selv det forventede tilskud udgør kun ca. en promille af Skoleforeningens indtægter, så Christianslyst kan ikke siges at udgøre en alvorlig belastning for Skoleforeningens økonomi. Vi har altså råd til at se tiden lidt an, mens vi udvikler på Christianslyst til gavn for hele mindretallet.

Nogle tal for 2021-2022:

Christianslyst husede i det forløbne skoleår 37 skolegrupper og 7 foreningsgrupper, samt dannede rammen om 9 kurser, 8 Skoleforenings-kursusforløb - herunder Skoleforeningens kursus for pædagogmedhjælpere - samt 8 andre arrangementer.

I perioden 1.9.2021 – 31.8.2022 har Christianslyst haft en brutto omsætning på 533.000 euro, hvilket kun er lidt under før Corona-niveau.

